

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÚ KOMISÁRKU**Kaja KALLASOVÁ****Vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku****1. Všeobecná spôsobilosť, angažovanosť na európskej úrovni a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisárky a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispějete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky svojho portfólia? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla spochybniť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisárky a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť?

Sama som zažila život bez Európskej únie a život s ňou, ako aj život bez slobody a slobodný život. Malo to veľký vplyv na mňa ako na človeka a poskytlo mi to neochvejné odhodlanie brániť a podporovať európske hodnoty a všeobecný záujem podľa svojich najlepších schopností.

Keď Estónsko v roku 1991 znovuzískalo nezávislosť po sovietskej okupácii, bola som svedkom pádu diktatúry a transformačného, avšak náročného procesu obnovenia slobody, demokratického vzťahu medzi občanmi a štátom, nadvlády zákona a slobodného trhového hospodárstva. Akokoľvek bol tento proces náročný, pre každého Estónca bolo nevyhnutné, aby sme sa zbavili hrôz našej minulosti. Dnes si naplno uvedomujem, že je potrebné si vážiť to, čo sme vybudovali, ako aj hodnoty, ktoré existujú v Európe a na ktorých je Európska únia založená. Ako vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a podpredsedníčka Európskej komisie budem srdcom a dušou obhajovať hodnoty a všeobecný záujem Európskej únie.

Z profesionálneho hľadiska som sa prvýkrát stretla s európskou politikou ako právnička špecializujúca sa na európske právo hospodárskej súťaže. Výkon tohto povolania som ukončila v pozícii partnerky v advokátskej kancelárii, kde som preukázala svoje znalosti v oblasti politiky hospodárskej súťaže, moju kvalifikáciu advokátky, ale aj moju schopnosť riadiť. Toto je zručnosť, ktorú som ďalej rozvíjala ako prednášajúca na estónskej obchodnej univerzite. Skorá skúsenosť s pozíciou lídra mi pomohla stať sa tým, kým som dnes – človekom, ktorý je presvedčený, že empatia, priateľnosť a súcit sú základnými hodnotami každého lídra, a to najmä vtedy, keď ide o pôsobenie v diplomacii.

Keď som bola v roku 2014 zvolená do Európskeho parlamentu, mala som za sebou už pôsobenie v estónskom parlamente a bola som všestranne myšlienkovy pripravená na politickú kariéru v Európe. Pozitívne stopy na mne zanechalo aj to, že môj otec bol európskym komisárom. Počas svojho funkčného obdobia poslankyne Európskeho parlamentu som však získala poznatky, ktoré považujem za relevantné aj pre pozíciu vysokej predstaviteľky a podpredsedníčky Komisie. Ako členka Výboru pre priemysel, výskum a energetiku som napríklad viedla prácu parlamentu na šiestich hlavných správach vrátane správy o stratégii digitálneho jednotného trhu a o právnych predpisoch upravujúcich problematiku porušovania colných predpisov a sankcií. Obe tieto portfóliá znamenali prácu naprieč politickými frakciami a hranicami členských štátov s cieľom dosiahnuť konsenzus, ktorý odrážal ich rôzne pohľady a kde výsledkom bola správna rovnováha, a to vždy pri zohľadnení záujmu európskych občanov. Keď som bola zvolená za predsedníčku vlády, vrátila som sa do Estónska s novým zmyslom pre

zodpovednosť Estónska ako členského štátu Európskej únie a s pocitom, že je mojou osobnou zodpovednosťou brániť miesto Estónska v Európskej únii.

Moja vláda previedla Estónsko viacerými krízami vrátane pandémie COVID-19 a cenovými šokmi v oblasti energetiky, ktoré obzvlášť tvrdo zasiahli pobaltský región. Okrem toho, že som dokázala, že som schopná efektívna krízová manažérka, som obzvlášť hrdá na pozitívny pokrok, ktorý sme dosiahli súbežne: na legalizáciu manželstiev osôb rovnakého pohlavia v roku 2023, a to aj napriek značnému odporu, resp. na vytvorenie nového ministerstva pre klímu a rozšírenie výroby obnoviteľnej energie, so stanovením jedného z najambicióznejších cieľov v EÚ, pokiaľ ide o výrobu elektriny na účely ekologickej transformácie. Bola som odhodlaná byť naďalej neochvejnou zástankyňou európskych hodnôt vrátane základných práv a rovnosti pre všetkých. Týmto záväzkom sa riadim každý deň.

Môj mandát ako predsedníčky vlády bol tiež plný príležitostí na nadviazanie spolupráce s medzinárodnými partnermi a za posledné tri roky som zohrala ústrednú úlohu v rámci multilaterálnej diplomacie na vysokej úrovni, zúčastňovala som sa na rokovaniach NATO a EÚ a zastupovala som Estónsko na celosvetovej scéne na samitoch a zasadnutiach na vysokej úrovni. Najmä táto skúsenosť mi dáva dobré predpoklady pre plnenie úloh v budúcnosti. Od začiatku svojej politickej kariéry som budovala politický konsenzus medzi poslancami estónskeho parlamentu, hľadala spoločný základ medzi poslancami Európskeho parlamentu, alebo vytvárala kompromisy medzi členskými štátmi a na medzinárodnej úrovni, a preto sa dnes dobre viem orientovať v zložitých rokovaniach na vysokej úrovni a zároveň citlivo vyvážiť vnútroštátne priority so širšou európskou agendou.

Európska bezpečnosť je pre mňa hlboko osobnou záležitosťou, pretože pochádzam z krajiny, ktorá už dlho hovorila ostatným, že imperialistický sen Ruska nikdy neskončil. Som však pevne presvedčená, že každá krajina musí prispieť svojim dielom, bez ohľadu na svoju geografickú blízkosť k nepriateľským susedným krajinám. Len rok po ruskej invázii som presadzovala zvýšenie výdavkov Estónska na obranu nad 3 % HDP, pričom som zároveň zabezpečila, aby sa Estónsko stalo proporčne jedným z najväčších poskytovateľov pomoci pre Ukrajinu. Chcela som, aby Estónsko išlo príkladom. Preto som sa neustále zasadzovala za väčšiu angažovanosť EÚ, za spoločnú pozíciu vo veci zodpovednosti Ruska za zločiny spáchané v jeho útočnej vojne proti Ukrajine, a to pri využití zmrazených ruských aktív na účely obnovy, ako aj v súvislosti s iniciatívou „miliónov nábojov pre Ukrajinu“ s cieľom poskytnúť jej muníciu. Najsilnejšou ochranou pred ruskou agresiou a základom pre postavenie Európy vo svete je európska jednota. Európa musí ísť príkladom,

Ak budem v tejto funkcii potvrdená, práve toto sú zručnosti, ktoré so sebou na danú pozíciu prinášam, spolu s obrovskou osobou oddanosťou budúcnosti Európy a jej úspechu ako globálneho lídra.

Ako prispějete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky svojho portfólia? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

V prípade potvrdenia bude mať ako členka kolégia a podpredsedníčka Komisie za prioritu významne prispieť k vykonávaniu politických usmernení Komisie. Usmernenia a môj poverovací list budú mojim kompasom. Budem sa snažiť navrhnúť strategickejšiu, asertívnejšiu a jednotnejšiu zahraničnú a bezpečnostnú politiku, ktorá bude schopná riešiť výzvy dnešného sveta a presadzovať hodnoty a záujmy EÚ. Posilním bezpečnosť a obranu EÚ a zároveň budem presadzovať strategickejší prístup k našim susedom a partnerstvám. Budem podporovať modernú a spoločnú zahraničnú politiku. V plnom duchu kolegiality budem spolupracovať s každým členom kolégia s cieľom zabezpečiť, aby sme spoločne plnili priority Komisie.

Som presvedčená, že rodovo responzívne politiky a programy a rodovo vyvážené tímy vedú k účinnejším a udržateľnejším výsledkom. Budem sa usilovať o začlenenie rodového hľadiska do našej vonkajšej činnosti, keďže rovnosť žien je otázkou ľudských práv, ale aj zdravého rozumu. Akčný plán pre rodovú rovnosť III (ďalej len „GAP III“) zostáva hlavným rámcom na zabezpečenie uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti v našej zahraničnej politike.

Mladí Európania očakávajú, že EÚ bude konať v záujme zachovania mieru, posilnenia medzinárodnej bezpečnosti a podpory medzinárodnej spolupráce. Verím, že tým, že sa mladým ľuďom poskytne silnejší hlas a úloha pri rozvoji politik EÚ, sa posilní európska demokracia a spoločnosť. Plánujem organizovať pravidelné dialógy s mládežou, aby som si mohla vypočúť potreby a obavy mladých ľudí, pričom prvý dialóg sa uskutoční počas prvých 100 dní môjho mandátu.

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla spochybniť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Zaväzujem sa, že hneď ako budem potvrdená vo funkcii podpredsedníčky, budem vzorne dodržiavať ducha aj literu zmlúv EÚ, pokiaľ ide o nezávislosť, transparentnosť, nestrannosť a dostupnosť v zmysle článku 17 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ďalej aj „ZEÚ“) a v článku 245 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej aj „ZFEÚ“). Budem dodržiavať povinnosť služobného tajomstva, ako je vymedzená v článku 339 ZFEÚ. Budem tiež dodržiavať Kódex správania členov Európskej komisie a jeho ustanovenia o konflikte záujmov a budem sa vyhýbať akejkolvek pozícii alebo situácii, ktorá by mohla spochybniť moju nezávislosť, nestrannosť a dostupnosť pre Komisiu. Moje vyhlásenie o záujmoch je kompletne a verejne prístupné a v prípade akýchkoľvek potrebných zmien ho urýchlene zaktualizujem.

Ako bývalá poslankyňa EP som už preukázala svoj záväzok dodržiavať najvyššie etické normy a plne rešpektovať literu a ducha zmlúv EÚ a povinnosť konať v európskom záujme.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojich opatreniach, ako aj o opatreniach svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké osobitné záväzky ste pripravená prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravená včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Keďže kolegiálnosť je hlavnou zásadou činnosti budúcej Komisie, budem úzko spolupracovať s mojimi kolegami v kolégiu s cieľom zabezpečiť, aby sa Európa stala strategickejšou, asertívnejšou a jednotnejšou pri presadzovaní svojich záujmov a pri presadzovaní medzinárodného poriadku založeného na pravidlách a našich spoločných univerzálnych hodnotách.

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojich opatreniach, ako aj o opatreniach svojich útvarov?

Ako bývalá poslankyňa EP môžem z vlastnej skúsenosti potvrdiť, že účinná medziinštitucionálna spolupráca zlepšuje činnosť Európskej únie. V úlohe vysokej predstaviteľky a podpredsedníčky Komisie sa zaväzujem zachovať túto dôležitú spoluprácu. Takisto vidím, že tento vzťah funguje obojstranne v spoločnom európskom záujme. Keď som bola členkou delegácií Európskeho parlamentu, ako aj podpredsedníčkou Delegácie pri Parlamentnom výbore pre spoluprácu EÚ – Ukrajina, členkou Delegácie pri Parlamentnom zhromaždení Euronest a Delegácie pre vzťahy so Spojenými štátmi, videla som významný prínos silných medziparlamentných vzťahov a to, ako to môže byť základom pre silnú medziinštitucionálnu spoluprácu v rámci EÚ na základe výmeny informácií. Zabezpečenie pravidelných výmen s Európskym parlamentom, členmi jeho výborov a parlamentnými delegáciami bude prínosom aj pre moju prácu vysokej predstaviteľky a podpredsedníčky Komisie. Túto skutočnosť budem pripomínať v kolégiu, a to najmä členom kolégia pracujúcim v oblasti medzinárodných vzťahov.

Okrem toho v poverovacích listoch zvolenej predsedníčky von der Leyenovej sa zdôrazňuje, že cieľom Európskej komisie je naďalej profitovať z osobitného vzťahu medzi Komisiou a Európskym parlamentom, čo je cieľ, ktorým sa plne riadim i ja a budem investovať svoj čas a schopnosti na jeho dodržiavanie.

V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Budem konať v duchu zmlúv a s hlbokým presvedčením, že dôveru európskych občanov možno dosiahnuť len načúvaním ich hlasom a zapojením sa do demokratickej diskusie, a to aj v Európskom parlamente.

Budem sa usilovať o nadviazanie úzkych vzťahov s Parlamentom založených na otvorenosti, transparentnosti, vzájomnej dôvere a pravidelných výmenách, aby mohol Parlament účinne vykonávať svoj demokratický dohľad. Na podporu môjho úsilia zmobilizujem parlamentnú diplomáciu.

Som si plne vedomá požiadavky pravidelne konzultovať s Európskym parlamentom o hlavných aspektoch a základných možnostiach spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (ďalej len „SZBP“) a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (ďalej len „SBOP“) v súlade s článkom 36 ZEÚ. Osobne verím, že sa tým zabezpečí zodpovednosť, zvýši sa demokratická legitimita zahraničnej a bezpečnostnej politiky EÚ a posilní sa viditeľnosť EÚ a jej komunikácia s občanmi v tejto súvislosti.

Aké osobitné záväzky ste pripravená prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy?

V prípade, že budem v tejto funkcii potvrdená, zaväzujem sa, že pri plnení svojich povinností budem plne vykonávať platné ustanovenia zmluvy, najmä článku 36 ZEÚ, a vyhlásenie o politickej zodpovednosti z roku 2010. Budem v plnej miere dodržiavať ustanovenia Rámcovej dohody z roku 2010 medzi Európskym parlamentom, Komisiou a Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z roku 2016 a Medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Radou a Európskou komisiou z roku 2020 o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a správnom finančnom riadení.

V súlade s článkom 36 ZEÚ budem pravidelne konzultovať s Európskym parlamentom a informovať ho o hlavných aspektoch svojej práce a základných rozhodnutiach našej spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Osobitne sa zaväzujem k pravidelnému dialógu s Výborom pre zahraničné veci, ako aj v rámci plenárnych rozprav, najmä pokiaľ ide o prijatie výročnej správy Európskeho parlamentu o vykonávaní SZBP a SBOP a výročnej správy o ľudských právach a demokracii vo svete. Zaväzujem sa aj k pravidelnému dialógu o zahraničných veciach prostredníctvom výmen s príslušnými výbormi a individuálnych výmen. V konkrétnej oblasti dojednávania medzinárodných dohôd, ako sa stanovuje v článku 218 ods. 10 ZFEÚ a v príslušnej judikatúre Súdneho dvora EÚ, zabezpečím, aby bol Európsky parlament vhodnou formou v plnej miere a okamžite informovaný vo všetkých fázach postupu, a to tak o dohodách, ktoré nepatria do oblastí SZBP, ako aj o dohodách týkajúcich sa SZBP, za ktoré zodpovedám. V dôsledku toho bude môcť Parlament vykonávať demokratickú kontrolu vonkajšej činnosti Únie podľa zmlúv v súlade s inštitucionálnou rovnováhou a zachovaním príslušných výsad všetkých zúčastnených inštitúcií.

Mám v úmysle naďalej zapájať Európsky parlament do strategického riadenia finančných nástrojov na základe koncepcie geopolitického dialógu na vysokej úrovni zriadeného v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (ďalej len „NDICI – Globálna Európa“). Takisto budem naďalej na popredné miesto nášho spoločného programu klásť výmeny názorov v osobitnom výbore. Zároveň mám v úmysle podľa možnosti pravidelne sa zúčastňovať na medziparlamentných konferenciách o SZBP a SBOP. V tejto súvislosti sa ukázalo, že prax ich organizovania v nadväznosti na zasadnutia Gymnich je užitočná a stojí za to v nej pokračovať.

Pozývanie predsedov rôznych výborov zaoberajúcich sa zahraničnými záležitosťami na neformálne zasadnutia Rady pre zahraničné veci v rôznych zloženiach je záležitosť, v ktorej sa budem aktívne angažovať v rámci rotujúceho predsedníctva Rady EÚ.

Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravená včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Zaväzujem sa v plnej miere vykonávať príslušné ustanovenia rámcovej dohody z roku 2010 a Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z roku 2016, ktorej cieľom je prehĺbiť partnerstvo medzi Európskym parlamentom a Komisiou.

Ak budem v tejto funkcii potvrdená, principiálnou otázkou bude pre mňa zabezpečiť, aby sa parlamentné výbory zúčastňovali na akomkoľvek významnom vývoji v oblasti mojej zodpovednosti, a to v rovnakom čase a na rovnakom základe ako Rada, v súlade so zásadou inštitucionálnej rovnováhy a pri zachovaní príslušných výsad všetkých zúčastnených inštitúcií.

Ak budem potvrdená, zabezpečím, aby bol Európsky parlament zapojený do akéhokoľvek významného vývoja v oblasti mojej zodpovednosti, a to v rovnakom čase a za rovnakých podmienok ako Rada, keď sú právomoci

oboch inštitúcií rovnaké. Okrem toho sa v súlade s vyhlásením o politickej zodpovednosti zaväzujem, a to osobne, ako aj v mene útvarov v mojej pôsobnosti, k ďalšiemu zintenzívnieniu praxe výmeny názorov vo fáze plánovania iniciatív a stratégií v oblasti SZBP.

Otázky Výboru pre zahraničné veci

3. V politických usmerneniach pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029 sa okrem iného stanovuje, že spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP) EÚ musí byť navrhnutá so zreteľom na súčasnú globálnu realitu a že EÚ musí byť pri presadzovaní svojich strategických záujmov asertívnejšia. Bez toho, aby boli dotknuté rozhodovacie procesy Komisie, aké by boli Vaše konkrétne priority a ciele z krátko-, stredno- a dlhodobého hľadiska (počas trvania Vášho mandátu), pokiaľ ide o to, ako dosiahnuť strategickjšiu, asertívnejšiu a jednotnejšiu SZBP, ktorá sa bude zameriavať na ľudské práva a riadiť hodnotami a zásadami EÚ? Aké sú podľa Vás hlavné výzvy (medzinárodné, regionálne, dvojstranné, inštitucionálne atď.), pokiaľ ide o spôsob plnenia týchto priorit a cieľov, a ako ich plánujete prekonať?

V násilnom, nestabilnom a nebezpečnom svete, v ktorom sú demokracia, právny štát a ľudské práva neustále ohrozované, zohráva EÚ mimoriadne dôležitú úlohu ako zástankyňa týchto hodnôt a obhajkyňa medzinárodného poriadku založeného na pravidlách, pričom spolupracuje v tejto oblasti s ostatnými partnermi. Naše priority na nadchádzajúcich päť rokov – na základe politických usmerení – vymedzia postavenie Európy vo svete na nasledujúcich päť desaťročí. Prijatím správnych rozhodnutí teraz sa zabezpečí, aby budúcnosť EÚ nebola vo vleku udalostí a aby sa nepodriaďovala ani vôli iných. Všeobecne povedané, toto sú ciele a hodnoty, na ktorých musí byť založená naša spoločná zahraničná a bezpečnostná politika. Ak budem potvrdená, zabezpečím, aby moja práca bola inkluzívna a vykonávaná v koordinácii s mojimi kolegami z kolégia, Európskeho parlamentu, Rady, členských štátov a kandidátskych krajín. Súhlasím tiež s tým, že rozhodovanie EÚ v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) musí byť rýchlejšie a efektívnejšie, a to aj prostredníctvom konštruktívneho zdržania sa hlasovania, ako aj hlasovania kvalifikovanou väčšinou, ak sa to predpokladá v zmluve. Budem aktívne spolupracovať s Radou a členskými štátmi a mojou prioritou bude prekonať existujúce prekážky, aby som v plnej miere využila svoje výsady vyplývajúce zo zmluvy, ale zároveň si želim, aby existoval pocit spoločnej zodpovednosti za vonkajšiu činnosť EÚ.

Mojou prioritou v krátkodobom horizonte musí byť riešenie naliehavých globálnych problémov: vojny Ruska proti Ukrajine a posilnenia bezpečnosti a obrany EÚ. Naša reakcia na nezákonnú útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine je našou odpoveďou svetu na to, kto sme a aké sú naše hodnoty. Bez ohľadu na to, že je to morálne správne konanie, som tiež presvedčená, že podpora Ukrajiny – politická, hospodárska a vojenská – a to tak dlho, ako bude potrebné na víťazstvo v tejto vojne, je tým, ako môže EÚ získať skutočnú dôveryhodnosť na globálnej scéne vďaka strategickjšej, asertívnejšej a jednotnejšej SZBP, ktorá je zameraná na ľudské práva. Podpora EÚ zameraná na obnovu Ukrajiny je takisto kľúčom k prípravám na jej členstvo v EÚ. Súčasťou tohto procesu je zabezpečenie spravodlivosti pre každú obeť spáchaných vojnových zločinov, ako aj toho, aby Rusko zaplatilo za škody, ktoré spôsobilo.

Dnes sme v situácii, keď potrebujeme posilniť bezpečnosť a obranu EÚ, keďže obe sú ohrozené. Musíme konať bezodkladne. Počas prvých 100 dní mandátu spolu s komisárom pre obranu a vesmírnu agendu predložím bielu knihu o budúcnosti európskej obrany. V nej identifikujeme potrebné investície a predstavíme návrhy na dlhodobjší prístup k budovaniu európskej obrannej únie. Pripravenosť je základnou súčasťou účinnej bezpečnosti a obrany a ja prispejem k formovaniu stratégie pripravenosti Únie. Budem pracovať na posilnení operačných spôsobilostí EÚ, posilnení civilných a vojenských misií SBOP a využívaní nového horizontálneho súboru reštriktívnych opatrení proti hybridným hrozbám. Prioritou bude aj ďalšie prehĺbenie partnerstva medzi EÚ a NATO v celom spektre bezpečnostných a obranných otázok.

Hoci vojna Ruska proti Ukrajine ohrozuje integritu Európskej únie, po teroristických útokoch zo 7. októbra 2023 je tu nepopierateľný presah krízy na Blízkom východe, či už ide o eskaláciu konfliktu na Blízkom východe, alebo o najvyššiu úroveň antisemitizmu v Európe od čias holokaustu. Európska únia musí naďalej stáť na čele humanitárneho úsilia a spolupracovať so všetkými aktérmi v snahe o dosiahnutie spravodlivého a komplexného mieru v regióne, pričom ťažiskom musí byť presadzovanie riešenia založeného na existencii dvoch štátov

a posilnenie partnerstiev s kľúčovými regionálnymi zainteresovanými stranami. Ak budem potvrdená, som odhodlaná ako vysoká predstaviteľka a podpredsedníčka Komisie vynaložiť všetko úsilie a úzko spolupracovať s komisárkou pre Stredozemie s cieľom predložiť komplexnú stratégiu EÚ – Blízky východ a vypracovať spoločné pozície EÚ.

Spolu s komisárkou pre Stredozemie predložím návrhy na pretvorenie vzťahov EÚ s touto časťou sveta, a to na multilaterálnej úrovni až po regionálnu úroveň, prostredníctvom nového paktu pre Stredozemie.

Do konca môjho mandátu chcem spolu s komisárom pre medzinárodné partnerstvá dosiahnuť, aby EÚ posilnila svoje dlhodobé a vzájomne prospešné partnerstvá na celom svete – od Latinskej Ameriky a Karibiku cez indicko-tichomorský región (aj prostredníctvom nového strategického programu EÚ – India), až po Strednú Áziu a Afriku. V tejto súvislosti je krátkodobou prioritou naša príprava na samit EÚ – Africká únia v roku 2025. Na našich partneroch záleží. Budem sa neúnavne usilovať o silnejšie väzby po celom svete.

Od regionálnej až po bilaterálnu úroveň budem spolupracovať s našimi strategickými a podobne zmýšľajúcimi partnermi vrátane partnerov zo skupiny G7 s cieľom sledovať spoločné ciele a záujmy. To samozrejme zahŕňa Spojené kráľovstvo a takisto aj Spojené štáty, ktoré zostanú najdôslednejším partnerom a spojencom EÚ.

Takisto vynaložím maximálne úsilie na obranu hodnôt EÚ a ochranu záujmov EÚ voči systémovým rivalom. Mojou prioritou pri spolupráci s Čínou bude ochrana geopolitickej a hospodárskej bezpečnosti EÚ prostredníctvom spolupráce so zodpovednými kolegami v kolégiu komisárov, ako aj s členskými štátmi EÚ. Najnaliehavejšími výzvami sú podpora Ruska zo strany Číny, ako aj štrukturálne nerovnováhy medzi EÚ a Čínou, ktoré vyplývajú z netrhových politík a praktík a ktoré vytvárajú nekalú hospodársku súťaž a nerovnaké podmienky.

Vzhľadom na čoraz dôležitejší vonkajší rozmer vnútorných politík EÚ, od migrácie a zmeny klímy, cez digitalizáciu a hospodársku bezpečnosť, až po energetiku a prístup ku kritickým surovinám, zabezpečím úzku koordináciu s príslušnými členmi kolégia a v prípade potreby budem spolupracovať s našimi medzinárodnými partnermi. Pokiaľ ide o migráciu, ktorá je veľkou výzvou a jasnou prioritou pre mnohé členské štáty EÚ, budeme pokračovať v rozvíjaní strategických vzťahov v oblasti migrácie a bezpečnosti s krajinami mimo EÚ, najmä s krajinami pôvodu a tranzitu, a v boji proti zneužívaniu migrantov na vonkajších hraniciach EÚ. V tejto súvislosti budem úzko spolupracovať s komisárkou pre Stredozemie, komisárom pre medzinárodné partnerstvá a komisárom pre vnútorné veci a migráciu.

To, ako EÚ buduje svoje vzťahy s tretími krajinami na opačnej strane sveta, má zásadný vplyv na vzťahy s našimi najbližšími susedmi, a najmä s tými, ktorí sa usilujú o členstvo v EÚ. S komisárkou pre rozširovanie budem klásť na popredné miesto vzťahy s krajinami zapojenými do procesu rozširovania, prispejem k preskúmaniam predvstupovej politiky, a to aj v oblasti bezpečnosti a obrany, budem podporovať dobré susedské vzťahy a zmierenie a poskytnem pomoc pri riešení dvojstranných otázok, ktoré sa objavujú počas procesu rozširovania. V rámci svojho pôsobenia na celosvetovej úrovni urobím maximum pre to, aby noví európski občania mohli byť takisto hrdí na Úniu, do ktorej vstupujú.

Budem pri tom vychádzať zo zásadného dodržiavania medzinárodného práva, Charty Organizácie Spojených národov a Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ktoré boli nedávno pod tlakom alternatívnych modelov usporiadania vzťahov. Som presvedčená, že EÚ má zásadnú zodpovednosť za rozvoj multilateralizmu a posilňovanie globálneho úsilia zameraného na reformovanie a modernizáciu medzinárodného systému založeného na pravidlách, a to aj pokiaľ ide o finančnú architektúru.

4. Ako plánujete zlepšiť koordináciu medzi komisármi, najmä s dezignovanou komisárkou pre Stredozemie a dezignovaným komisárom pre medzinárodné partnerstvá, pokiaľ ide o podstatné zvýšenie kombinovaného vplyvu vonkajších politík a vonkajšieho rozmeru vnútorných politík? Ako sa budete zaoberať zvyšujúcou sa absenciou prehľadnosti v zastúpení EÚ navonok a potrebou jasne vymedziť kompetencie všetkých inštitucionálnych aktérov zapojených do vonkajšej činnosti EÚ? Ako zamýšľate zlepšiť používanie dostupných nástrojov alebo vyvíjať nové nástroje s cieľom čo najviac zvýšiť medzinárodný vplyv EÚ a politický dosah spoločnej európskej vonkajšej činnosti? Najmä pokiaľ ide o:

- *investície do partnerstiev na celom svete, a to aj prostredníctvom iniciatívy Global Gateway;*
- *strategické používanie nástrojov financovania vonkajšej činnosti EÚ, a to aj so zreteľom na ďalší viacročný finančný rámec (pričom sa zabezpečí, aby mal Parlament v strategickom riadení nástrojov významnú úlohu);*

- *jednotnú, účinnú a strategickú komunikáciu o vonkajších politikách a činnostiach s cieľom vyvážiť falošné naratívy a dezinformácie v tretích krajinách;*
- *zabezpečenie toho, aby dostupné finančné prostriedky ESVC, odborné znalosti jej zamestnancov a politika prijímania vrátane prísnejších požiadaviek na kvalifikáciu v prípade najdôležitejších pracovných pozícií zodpovedali úrovni ambícií;*
- *posúdenie účinnosti prebiehajúcich misií a operácií SBOP a vytvorenia nových misií a operácií SBOP;*
- *posilnenie vplyvu EÚ v globálnych záležitostiach a zabezpečenie jej ochrany pred škodlivým vonkajším vplyvom a hrozbami;*
- *súdržnú a presadzovanú európsku politiku v oblasti sankcií, ktorá nebude len brániť Rusku v tom, aby pokračovalo v agresii, ale aj bojovať proti obchádzaniu pravidiel a vyhýbaniu sa im, vrátane spôsobu, akým sa budete usilovať o zvýšenie kapacít na zdieľanie informácií v rámci inštitúcií EÚ a členských štátov, ale aj s kľúčovými partnerskými krajinami, ako budete riešiť nesúlad zo strany veľkého počtu krajín vrátane tých kandidátskych, a podporujete zriadenie centralizovaných kapacít EÚ, ktoré by mali za úlohu presadzovanie sankcií a umožnili by Komisii napadnúť výnimku zo sankcie, ktorú schválil členský štát podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014?*

Ako plánujete zlepšiť koordináciu medzi komisármi, najmä s dezinovanou komisárkou pre Stredozemie a dezinovaným komisárom pre medzinárodné partnerstvá, pokiaľ ide o podstatné zvýšenie kombinovaného vplyvu vonkajších politík a vonkajšieho rozmeru vnútorných politík?

V politických usmerneniach a poverovacom liste sa stanovuje vízia, ktorá prepája všetky oblasti pôsobnosti a na realizácii ktorej by mali v duchu kolegiality spolupracovať všetci členovia kolégia. V svojej funkcii podpredsedníčky Komisie, ak budem potvrdená, budem organizovať pravidelné stretnutia skupiny komisárov s vonkajšou pôsobnosťou s cieľom dosiahnuť súlad, pokiaľ ide o kľúčové priority, a koordinovať činnosť. Vzhľadom na význam posilnenia súdržnosti medzi vnútornými a vonkajšími politikami a potrebu reagovať na obavy tretích krajín, na ktoré majú vplyv európske právne predpisy, budem v prípade potreby prizývať ostatných členov kolégia. Budem podporovať spoločné budovanie vzťahov s partnerskými krajinami v rámci prístupu Tím Európa. Domnievam sa, že to bude z hľadiska posilnenia globálnej pozície a diplomatického vplyvu EÚ len na osoh.

Ako sa budete zaoberať zvyšujúcou sa absenciou prehladnosti v zastúpení EÚ navonok a potrebou jasne vymedziť kompetencie všetkých inštitucionálnych aktérov zapojených do vonkajšej činnosti EÚ?

V zmluvách sa stanovuje rámec a hlavné zásady zastupovania Únie navonok, ktoré sa budú v plnej miere dodržiavať. Toto bude základom môjho pôsobenia, pričom zohľadním, že mnohé priority EÚ na nasledujúce funkčné obdobie majú významný vonkajší rozmer, ktorý si bude vyžadovať ešte silnejšie zastúpenie EÚ na medzinárodnej scéne a väčšiu spoluprácu medzi všetkými inštitucionálnymi aktérmi zapojenými do vonkajšej činnosti EÚ, a to pri plnom rešpektovaní ich príslušných právomocí.

Ako zamýšľate zlepšiť používanie dostupných nástrojov alebo vyvíjať nové nástroje s cieľom čo najviac zvýšiť medzinárodný vplyv EÚ a politický dosah spoločnej európskej vonkajšej činnosti? Najmä pokiaľ ide o:

- *investície do partnerstiev na celom svete, a to aj prostredníctvom iniciatívy Global Gateway;*

Ak budem potvrdená, budem spolupracovať s komisármi na strategickej mobilizácii a využívaní všetkých dostupných politík, nástrojov a zdrojov EÚ s cieľom maximalizovať medzinárodný vplyv EÚ. Prioritou bude vytvorenie vzájomne prospešných komplexných partnerstiev založených na dôkladnom chápaní našich geopolitických cieľov, našich vzťahov s partnermi a našich príslušných záujmov. Budeme uplatňovať integrovaný prístup k hospodárskej, humanitárnej, rozvojovej, mierovej a bezpečnostnej politike.

Stratégia Global Gateway už posilnila odolnosť Európskej únie aj partnerských krajín a zároveň účinne prispieva k cieľom udržateľného rozvoja. V súlade s politickými usmerneniami a v úzkej spolupráci s komisárom pre medzinárodné partnerstvá budem prispievať k tomu, aby sa stratégia Global Gateway dostala na ďalšiu úroveň, a to investíciami do infraštruktúry, obchodom a makroekonomickou podporou v jednej integrovanej ponuke pre našich partnerov. Budeme konať spoločne ako Tím Európa v rámci našich komplexných partnerstiev a v synergii s existujúcimi alebo budúcimi partnerstvami s dotknutými krajinami vrátane nových partnerstiev pre čistý obchod

a investície. Zároveň budem podporovať aj diferencovaný prístup, pokiaľ ide o najmenej rozvinuté krajiny, nestabilné krajiny alebo krajiny postihnuté konfliktom a iné zložité prostredia.

– *strategické používanie nástrojov financovania vonkajšej činnosti EÚ, a to aj so zreteľom na ďalší viacročný finančný rámec (pričom sa zabezpečí, aby mal Parlament v strategickom riadení nástrojov významnú úlohu);*

Európsky parlament ako spoluzákonodarca zohráva ústrednú úlohu v sektorových rokovaniach o viacročnom finančnom rámci (VFR). Ak budem potvrdená, spolu s príslušnými komisármi sa budem usilovať o jeho ďalšie zapojenie do strategického riadenia finančných nástrojov vonkajšej činnosti, pričom budem vychádzať z modelu stanoveného v rámci geopolitického dialógu na vysokej úrovni v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa. Rozhodujúce je, aby sa EÚ vďaka týmto nástrojom stala globálnym aktérom, aby sa zlepšila naša pripravenosť a aby sa podporila vonkajšia projekcia geopolitických priorít EÚ. To bude moja priorita v tejto oblasti.

– *jednotnú, účinnú a strategickú komunikáciu o vonkajších politikách a činnostiach s cieľom vyvážiť falošné naratívy a dezinformácie v tretích krajinách;*

Mojou prioritou bude vypracovanie kvalitnej stratégie pre oblasť strategickej komunikácie na funkčné obdobie 2024 – 2029, do ktorej prispievajú všetci príslušní aktéri EÚ. Je v našom spoločnom záujme, aby sme sa riadili heslom: „jedno posolstvo – viacero hlasov“. Delegácie EÚ budú zohrávať významnú úlohu pri napĺňaní tohto hesla spôsobom, ktorý bude rezonovať v miestnom kontexte. V rámci našej komunikačnej stratégie musí byť pre diplomatov EÚ jasnou prioritou a hlavnou funkciou boj proti falošným naratívom a dezinformáciám v tretích krajinách. Pokiaľ ide konkrétne o manipuláciu s informáciami a zasahovanie zo zahraničia, chcem stavať na odborných znalostiach, ktoré máme, a to aj v Európskom parlamente, ako aj na už zavedených úspešných projektoch, ako je napr. EUvsDisinfo. Zároveň chcem, aby ESVČ v plnej miere využívala digitálne nástroje a spolupracovala s odborníkmi na manipuláciu s informáciami a zasahovanie zo zahraničia na celom svete s cieľom zabezpečiť, aby EÚ zostala na čele úsilia v boji proti tejto hrozbe. Ak budem potvrdená, budem spolupracovať so svojimi kolegami komisármi na zabezpečení koordinovaného prístupu, ktorý nám pomôže zaistiť potrebnú synergiu.

– *zabezpečenie toho, aby dostupné finančné prostriedky ESVČ, odborné znalosti jej zamestnancov a politika prijímania vrátane prisnejších požiadaviek na kvalifikáciu v prípade najdôležitejších pracovných pozícií zodpovedali úrovni ambícií;*

ESVČ čelí finančným výzvam v dôsledku vysokej miery inflácie v krajinách mimo EÚ, najmä od začiatku ruskej útočnej vojny. V rokoch 2021 až 2023 sa výdavky ESVČ nesúvisiace s platmi, na ktoré sa vzťahuje okruh 7, zvýšili celkovo o + 8,9 % a v delegáciách o 18 %, zatiaľ čo rozpočet nesúvisiaci s platmi sa v rovnakom období zvýšil len o 2,2 %.

Zabezpečím, aby ESVČ spolu s útvarmi Komisie prispôsobila delegácie geopolitickej realite a zároveň fungovala účinnejšie a efektívnejšie. Svoje útvary tiež poverím, aby pokračovali v proaktívnej stratégii prijímania zamestnancov cielenými internými a externými výberovými konaniami zameranými na vznikajúce diplomatické potreby, pričom tieto výberové konania budú naďalej založené na zásluhách a kritériách, ktoré zodpovedajú úrovni danej pozície a príslušnej zodpovednosti. Musíme pokračovať v úsilí o dosiahnutie rodovej rovnosti a geografickej rovnováhy. Pokiaľ ide o vymenovanie do vyšších pozícií na ústredí a v delegáciách, do postupov prijímania zamestnancov sa zapojí panel vyšších riadiacich pracovníkov ESVČ, Generálny sekretariát Rady a Komisia spolu so zástupcami členských štátov, aby sa zabezpečil spravodlivý a dôkladný proces.

– *posúdenie účinnosti prebiehajúcich misií a operácií SBOP a vytvorenia nových misií a operácií SBOP;*

Ak budem potvrdená, prioritou bude, aby sa všetky misie a operácie SBOP EÚ pravidelne preskúmavali a posudzovali s cieľom zabezpečiť, aby boli navrhnuté so správne vytýčenými cieľmi, mandátmi a zdrojmi na plnenie ich účelu. Spolu so strategickými a pravidelnými preskúmaniami zo strany Rady to pomôže určiť, kde prinášajú pridanú hodnotu, kde je potrebné zmeniť priority, resp. to umožní identifikovať dodatočné potreby.

– *posilnenie vplyvu EÚ v globálnych záležitostiach a zabezpečenie jej ochrany pred škodlivým vonkajším vplyvom a hrozbami;*

Len ak sa budeme chrániť pred škodlivým vonkajším vplyvom a hrozbami, môžeme zabezpečiť, aby EÚ bola veľmocou v rámci celosvetových záležitostí. Cieľom aktérov, ako sú Rusko, Irán, Severná Kórea a čiastočne Čína, je konfrontačne využívať vzájomnú závislosť a otvorenosť našich spoločností voči nám samým. Na to musíme byť pripravení: od rýchlej analýzy hrozieb až po plné využitie existujúcich nástrojov vrátane nového horizontálneho sankčného režimu v prípade hybridných hrozieb. So svojimi kolegami v kolégiu budem neúnavne pracovať na tom, aby sme ochránili našich občanov, demokratické inštitúcie, hospodárstvo a kritické infraštruktúry pred nepriateľskými útokmi zvonku, a to aj pokiaľ ide o prípravu novej stratégie pripravenosti Únie.

– *súdržnú a presadzovanú európsku politiku v oblasti sankcií, ktorá nebude len brániť Rusku v tom, aby pokračovalo v agresii, ale aj bojovať proti obchádzaniu pravidiel a vyhýbaniu sa im, vrátane spôsobu, akým sa budete usilovať o zvýšenie kapacít na zdieľanie informácií v rámci inštitúcií EÚ a členských štátov, ale aj s kľúčovými partnerskými krajinami, ako budete riešiť nesúlad zo strany veľkého počtu krajín vrátane tých kandidátskych, a podporujete zriadenie centralizovaných kapacít EÚ, ktoré by mali za úlohu presadzovanie sankcií a umožnili by Komisii napadnúť výnimku zo sankcie, ktorú schválil členský štát podľa nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014?*

Sankčná politika EÚ môže byť skutočne účinná len vtedy, ak ju členské štáty budú v plnej miere presadzovať a ak sa nebude obchádzať. Budem presadzovať väčšiu spoluprácu pri riešení mnohých aspektov súvisiacich s jej obchádzaním, a to aj pokiaľ ide o výmenu informácií s kľúčovými podobne zmýšľajúcimi partnermi vrátane G7, ale aj s kandidátskymi krajinami, ktoré sa v rámci prístupového procesu musia prihlásiť k hodnotám EÚ, na ktorých je SZBP založená. V rámci svojich povinností budem spolupracovať s komisárom zodpovedným za finančné služby a úniu úspor a investícií s cieľom podporiť jednotné vykonávanie sankcií EÚ v celej EÚ.

5. V poverovacom liste, ktorý Vám je určený, sa od Vás žiada, aby ste sa usilovali o aktiváciu ustanovení zakotvených v zmluvách, najmä v článkoch 31 ods. 2, 41 ods. 3, 45 ods. 2, 46 ods. 2 až 5 Zmluvy o Európskej únii, ktoré umožňujú prijímať rozhodnutia v rámci SZBP kvalifikovanou väčšinou. S akými prekážkami počítate pri plnení tejto úlohy a ako plánujete budovať konsenzus, aby bolo možné v čo najširšej miere uplatniť hlasovanie kvalifikovanou väčšinou o rozhodnutiach týkajúcich sa SZBP, najmä v súvislosti s požiadavkou Parlamentu, aby Rada postupne prešla na hlasovanie kvalifikovanou väčšinou o rozhodnutiach v oblastiach SZBP, ktoré nemajú vojenský alebo obranný dosah, so zreteľom na obavy členských štátov? Ako okrem toho plánujete dosiahnuť všeobecnú zhodu v otázkach, v ktorých sa členské štáty rozchádzajú?

Podľa zmlúv podlieha oblasť SZBP osobitným pravidlám vrátane jednomyselného hlasovania v Rade ako všeobecnému pravidlu rozhodovania. Hoci jednomyselnosť preukazuje jednotu a silu EÚ, nemala by spomaľovať naše odhodlanie a schopnosť reagovať na naliehavé hlavné výzvy. Nedávno sa to prejavilo tým, že sa Rada nedokázala dohodnúť na vyhláseniach EÚ, resp. že Únia nedokázala vystúpiť v medzinárodných organizáciách a prezentovať tam jednotné spoločné stanovisko. To, žiaľ, brzdilo aj podporu EÚ pre Ukrajinu, najmä pokiaľ ide o plné využitie Európskeho mierového nástroja (ďalej len „EPF“). Na to, aby bola Únia svetovým lídrom, musí byť schopná prijímať rozhodnutia rýchlejšim a efektívnejším spôsobom a prekonávať obmedzenia v rozhodovacom procese. Vo funkcii vysokej predstaviteľky a podpredsedníčky sa budem v súlade s mojím poverovacím listom snažiť presvedčiť všetkých o tom, že tento cieľ je vo všeobecnom záujme. Preskúmali sa rôzne riešenia s cieľom umožniť prijímanie rozhodnutí hlasovaním kvalifikovanou väčšinou a zvýšiť účinnosť činnosti Únie v oblasti SZBP:

- využívanie konštruktívneho zdržania sa hlasovania, najmä v prvých dňoch ruskej útočnej vojny proti Ukrajine [umožňovalo tým členským štátom, ktoré sú vojensky neutrálne, aby nehlasovali proti rozhodnutiam prijatým v rámci EPF s cieľom kompenzovať členské štáty, ktoré sa rozhodli dodať Ukrajine smrtiace zbrane];
- využívanie existujúcich premostovacích doložiek zakotvených v zmluvách, ktoré by EÚ mali umožniť prijímať určité kľúčové rozhodnutia v oblasti SZBP hlasovaním kvalifikovanou väčšinou, t. j. tak včas a rýchlo ako ostatní globálni aktéri. Aktivácia týchto doložiek si však vyžaduje jednomyselné rozhodnutie Európskej rady.

SZBP je tradične citlivou oblasťou z pohľadu suverenity a viaceré členské štáty si z rôznych dôvodov neželajú prejsť k hlasovaniu kvalifikovanou väčšinou. Chápeť, že niektorí vnímajú možnosť veta ako konečnú záruku ochrany vnútroštátnych záujmov a zachovania vplyvu v rozhodovacom procese EÚ. V niektorých prípadoch však potreba jednomyselnosti bola využitá ako nástroj, čo je v rozpore so zásadou lojálnej spolupráce zakotvenou v zmluve.

Ak budem potvrdená, tak v tejto súvislosti sa mám v úmysle zapojiť do otvorenej diskusie s Radou s cieľom zabezpečiť, aby sme vybudovali potrebnú dôveru na preskúmanie využitia týchto doložiek. Verím, že využitie možností, ktoré už zmluva predpokladá, by bolo dobrým testom a umožnilo by budovanie dôvery medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o používanie hlasovania kvalifikovanou väčšinou. Naším spoločným cieľom musí byť zabezpečiť dôveryhodnosť, konzistentnosť a účinnosť vonkajšej činnosti EÚ a zároveň zaistiť zodpovednosť členských štátov.

6. Cieľom politických usmernení pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029 je posilnenie vzťahu Komisie s Európskym parlamentom. Mohli by ste na základe záväzkov Vašich predchodcov (a najlepších postupov, ktoré sa v spolupráci s nimi zaviedli) bližšie opísať, ako zamýšľate:

– *aktívne a účinne zapájať Parlament (ako neoddeliteľnú súčasť Tímu Európa) od raných fáz postupu vypracovania a rozvoja vašich priorit a cieľov;*

– *zabezpečiť, aby sa pozície Parlamentu náležite zohľadňovali vo Vašich (aj v spoločných) návrhoch právnych aktov Rady týkajúcich sa všetkých tém, ktoré sú dôležité pre Výbor pre zahraničné veci (vrátane reštriktívnych opatrení a sankčných režimov), konzultáciách o prioritách zahraničnej politiky EÚ a o pozíciách v tejto oblasti (najmä pred zasadnutiami Rady pre zahraničné veci) a nových alebo aktualizovaných oznámeniach a stratégiách, a ako zamýšľate zabezpečiť, aby Parlament, a najmä jeho Výbor pre zahraničné veci, bol systematicky a včas informovaný o takýchto návrhoch, konzultáciách a dokumentoch;*

– *zabezpečiť, aby sa do troch mesiacov po prijatí uznesení Parlamentu aj v oblasti SZBP/SBOP poskytli písomné nadväzujúce opatrenia s posúdením toho, ako sa pozície Parlamentu zohľadnili;*

– *zabezpečiť, aby sa názory Parlamentu náležite zohľadnili pred medzinárodnými rokovaniami aj počas nich, a v rámci toho, aby Parlament, a najmä jeho Výbor pre zahraničné veci, bol okamžite a v plnom rozsahu informovaný o všetkých fázach rokovaní o medzinárodných dohodách (vrátane nezáväzných dohôd, dojednaní, memoránd o porozumení), ako aj o ich vykonávaní a preskúmaní, a aby sa nepožadovalo predbežné uplatňovanie skôr, ako Parlament udelí súhlas; ako v tejto súvislosti zabezpečíte pokrok revízie medzinárodnej dohody z roku 2002 o prístupe k citlivým informáciám v oblasti SZBP/SBOP (vrátane sankcií, mandátov pre misie SBOP, ich správ a stratégií pre jednotlivé krajiny, ktoré posielajú osobitní zástupcovia Politickému a bezpečnostnému výboru)?*

– *aktívne a účinne zapájať Parlament (ako neoddeliteľnú súčasť Tímu Európa) od raných fáz postupu vypracovania a rozvoja vašich priorit a cieľov;*

Ako bývalá poslankyňa EP si vysoko cením túto parlamentnú diplomaciu. Ak budem potvrdená, zaväzujem sa stavať na existujúcich osvedčených postupoch a udržiavať pravidelné výmeny názorov s Európskym parlamentom – najmä s Výborom pre zahraničné veci – o prioritách zahraničnej politiky EÚ, jej cieľoch a vykonávaní prostredníctvom štruktúrovaného dialógu o v budúcnosti predkladaných návrhoch a oznámeniach vyplývajúcich z pracovného programu Komisie, ako aj zúčastňovať sa na *ad hoc* výmenách v primeranom formáte.

– *zabezpečiť, aby sa pozície Parlamentu náležite zohľadňovali vo Vašich (aj v spoločných) návrhoch právnych aktov Rady týkajúcich sa všetkých tém, ktoré sú dôležité pre Výbor pre zahraničné veci (vrátane reštriktívnych opatrení a sankčných režimov), konzultáciách o prioritách zahraničnej politiky EÚ a o pozíciách v tejto oblasti (najmä pred zasadnutiami Rady pre zahraničné veci) a nových alebo aktualizovaných oznámeniach a stratégiách, a ako zamýšľate zabezpečiť, aby Parlament, a najmä jeho Výbor pre zahraničné veci, bol systematicky a včas informovaný o takýchto návrhoch, konzultáciách a dokumentoch;*

Ak budem potvrdená, zaväzujem sa, že pri návrhoch, ktoré predložím Rade, zohľadním názory Európskeho parlamentu. Budem naďalej systematicky a súdržne využívať existujúce postupy dialógu. Budem tiež informovať Výbor pre zahraničné veci a konzultovať s ním. V súlade so zaužívanou praxou a bez ohľadu na iné druhy výmen budem písomne informovať predsedu Výboru pre zahraničné veci o výsledkoch zasadnutí Rady. Som presvedčená, že komplexný a zásadný dialóg je najúčinnnejším a najkonštruktívnejším spôsobom, ako zabezpečiť riadne zohľadnenie názorov a pozícií Európskeho parlamentu. Napríklad pozícia a opatrenia Európskeho parlamentu zohrali dôležitú úlohu v účinnom kontaktovaní tretích krajín v reakcii na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine. Zaväzujem sa v tejto praxi pokračovať.

– *zabezpečiť, aby sa do troch mesiacov po prijatí uznesení Parlamentu aj v oblasti SZBP/SBOP poskytli písomné nadväzujúce opatrenia s posúdením toho, ako sa pozície Parlamentu zohľadnili;*

Som odhodlaná náležite zohľadniť pozície Parlamentu v mojej práci a zodpovedajúcim spôsobom budem inštruovať ESVČ. Navrhujem, aby sme nadviazali trvalý dialóg a realizoval nadväzné opatrenia, v rámci ktorých sa obe strany môžu rýchlo prispôsobiť a zohľadniť najnovší vývoj a rýchle sa meniacu medzinárodnú dynamiku.

– *zabezpečiť, aby sa názory Parlamentu náležite zohľadnili pred medzinárodnými rokovaniami aj počas nich, a v rámci toho, aby Parlament, a najmä jeho Výbor pre zahraničné veci, bol okamžite a v plnom rozsahu informovaný o všetkých fázach rokovaní o medzinárodných dohodách (vrátane nezáväzných dohôd, dojednaní, memoránd o porozumení), ako aj o ich vykonávaní a preskúmaní, a aby sa nepožadovalo predbežné uplatňovanie skôr, ako Parlament udelí súhlas; ako v tejto súvislosti zabezpečíte pokrok revízie medziinštitucionálnej dohody z roku 2002 o prístupe k citlivým informáciám v oblasti SZBP/SBOP (vrátane sankcií, mandátov pre misie SBOP, ich správ a stratégií pre jednotlivé krajiny, ktoré posielajú osobitní zástupcovia Politickému a bezpečnostnému výboru)?*

Ak budem potvrdená, budem sa usilovať o presadzovanie zásad transparentnosti, zodpovednosti a demokratickej legitimity. Zabezpečím, aby bol Európsky parlament ihneď a v plnom rozsahu informovaný vo všetkých fázach postupu pre medzinárodné dohody. To si vyžaduje, aby sa v prípade potreby prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie dôverného zaobchádzania.

Pokiaľ ide o otázku nezáväzných dohôd, chcela by som pripomenúť, že ako potvrdil Súdny dvor, patria do politických právomocí Rady. Som však pripravená preskúmať spôsoby, ako informovať Parlament vo vhodnom čase v rámci príslušného postupu, a to pri plnom rešpektovaní výsad Rady.

Nadalej pretrváva potreba zlepšiť platný nástroj na výmenu utajovaných skutočností medzi Európskym parlamentom a Radou v oblasti SZBP z roku 2002. Som plne odhodlaná spolupracovať s Parlamentom a Radou na čo najskoršom dosiahnutí dohody. Medzitým budem informovať poslancov Európskeho parlamentu prostredníctvom zasadnutí osobitného výboru.

7. Aké konkrétne opatrenia máte v úmysle prijať, aby sa zachovala a ďalej zlepšovala Vaša spolupráca (s podporou Komisie/ESVČ) s Parlamentom, a to na základe doterajšej osvedčenej praxe, vrátane bližších informácií o tom, ako plánujete:

- *udržiavať pravidelnú výmenu názorov tak v pléne, ako aj s Výborom pre zahraničné veci (vrátane štruktúrovaného dialógu a s cieľom zabezpečiť svoju neplánovanú ad hoc prítomnosť vo výbore v prípade dôležitých udalostí alebo významného vývoja); zabezpečiť svoju pravidelnú účasť na medziparlamentných konferenciách o SZBP/SBOP;*
- *zlepšiť osobné brifingy pre Výbor pre zahraničné veci, a to pravidelne a včas, pred zasadnutiami Rady pre zahraničné veci, ako aj po nich vrátane zasadnutí v zložení ministrov obrany a poskytovať dôležité a príslušné neverejné informácie (aj prostredníctvom schôdzí organizovaných za zatvorenými dverami len v riadne odôvodnených prípadoch) o akejkoľvek aktuálnej medzinárodnej situácii a politickej správy od ESVČ;*
- *pokračovať v úplnej spolupráci s osobitným výborom Európskeho parlamentu;*
- *posilniť spoločné konzultačné zasadnutia týkajúce sa SZBP, najmä prostredníctvom predbežných písomných informácií od Vašich útvarov o všetkých rozhodnutiach k rozpočtu SZBP;*
- *zabezpečiť, aby novovymenovaní vedúci delegácií a osobitní zástupcovia EÚ vystúpili vo Výbore pre zahraničné veci a aby ich vymenovanie bolo podmienené potvrdením Parlamentu, a takisto, aby vo výbore vystúpili vedúci misii SZBP a vyšší úradníci ESVČ a aby ich príspevky boli prínosné, najmä na schôdzach za zatvorenými dverami, a pokračovať v organizovaní tzv. Ep-leg v rámci výročnej konferencie veľvyslancov; zabezpečiť zachovanie skutočnej geografickej a rodovej rovnováhy pri vymenúvaní vedúcich delegácií a vysokopostavených úradníkov ESVČ;*
- *lepšie skoordinať aktivity EK/ESVČ s aktivitami Parlamentu, napríklad prostredníctvom systematického predbežného poskytovania plánovaných harmonogramov zverejňovania oficiálnych strategických dokumentov, ministerských stretnutí a samitov, návrhov na začatie rokovaní o medzinárodných dohodách, dialógov o ľudských právach a plánovania aktivít na podporu demokracie;*
- *pokračovať v uľahčovaní spolupráce a synergií medzi Parlamentom a ESVČ vrátane delegácií EÚ v súvislosti s oficiálnymi návštevami poslancov Európskeho parlamentu v tretích krajinách;*
- *ďalej rozvíjať službu pre vonkajšiu činnosť tak, aby sa z nej stala európska diplomatická služba;*
- *posilniť existujúcu dobrú spoluprácu medzi volebnými pozorovateľskými misiami EÚ a EP a misiami, ktoré spadajú pod iné medzinárodné organizácie;*
- *užšie zapojiť Európsky parlament do pozícií a rozhodnutí týkajúcich sa postupov prístúpenia?*

– *udržiavať pravidelnú výmenu názorov tak v pléne, ako aj s Výborom pre zahraničné veci (vrátane štruktúrovaného dialógu a s cieľom zabezpečiť svoju neplánovanú ad hoc prítomnosť vo výbore v prípade dôležitých udalostí alebo významného vývoja); zabezpečiť svoju pravidelnú účasť na medziparlamentných konferenciách o SZBP/SBOP;*

Som presvedčená, že nad rámec plenárnych rozpráv, najmä v rámci ukončenia procesu prijímania výročných správ Európskeho parlamentu o vykonávaní SZBP a SBOP v súlade s článkom 36 ZEÚ a výročnej správy „Ľudské práva a demokracia vo svete“, môžeme zlepšiť aj parlamentné diskusie, a to tým, že sa zameriame na cieleň počet tém zahraničnej politiky, čím sa sústredíme na včasné, otvorené a zásadné diskusie, ktorých výsledky dokazujú naše odhodlanie a angažovanosť vo vzťahoch s tretími partnermi. Mohli by sa zväziť aj *ad hoc* stretnutia vo vhodnom formáte, najmä v prípade rýchlo sa meniacich rozhodnutí a situácií. Ak budem potvrdená, mám v úmysle pravidelne sa v čo najväčšej možnej miere zúčastňovať na medziparlamentných konferenciách o SZBP/SBOP.

– *zlepšiť osobné brífingy pre Výbor pre zahraničné veci, a to pravidelne a včas, pred zasadnutiami Rady pre zahraničné veci, ako aj po nich vrátane zasadnutí v zložení ministrov obrany a poskytovať dôležité a príslušné neverejné informácie (aj prostredníctvom schôdzí organizovaných za zatvorenými dverami len v riadne odôvodnených prípadoch) o akejkoľvek aktuálnej medzinárodnej situácii a politickej správy od ESVČ;*

Budem informovať Výbor pre zahraničné veci a konzultovať s ním pred zasadnutiami Rady pre zahraničné veci a o ich výsledkoch. Výmena správ a informácií prispela k zvýšeniu našich spoločných poznatkov o témach v rámci oblasti zahraničných vecí a k rozvoju spoločného rámca a chápania našich opatrení. Ak budem potvrdená, budem pokračovať v plnom vykonávaní praktických opatrení z predchádzajúceho volebného obdobia (t. j. rýchlejšia výmena informácií elektronickými prostriedkami) a budem inštruovať príslušné útvary, aby spolupracovali s Európskym parlamentom a poskytovali mi poradenstvo v súvislosti s ďalšími možnými zlepšeniami, pričom zabezpečím primeranú bezpečnosť a dôvernosť.

– *pokračovať v úplnej spolupráci s osobitným výborom Európskeho parlamentu;*

Zatiaľ čo rokovania o novej dohode medzi Európskym parlamentom, Radou a vysokým predstaviteľom o prístupe Parlamentu k utajovaným skutočnostiam pokračujú, budem poslancov Európskeho parlamentu priebežne informovať o utajovaných skutočnostiach na zasadnutiach s osobitným výborom, pričom budem v plnej miere dodržiavať pravidlá týkajúce sa výmeny tohto druhu informácií.

– *posilniť spoločné konzultačné zasadnutia týkajúce sa SZBP, najmä prostredníctvom predbežných písomných informácií od Vašich útvarov o všetkých rozhodnutiach k rozpočtu SZBP;*

Ak budem potvrdená, zaväzujem sa, že , budem Parlament informovať o rozpočtovom vplyve rozhodnutí Rady týkajúcich sa rozpočtu SZBP čo najskôr po ich prijatí, a to aj prostredníctvom spoločných konzultačných zasadnutí. Takisto poverím predsedu Politického a bezpečnostného výboru, vedúceho Útvary pre nástroje zahraničnej politiky a prípadne aj vyššie vedenie ESVČ, aby naďalej poskytovali informácie predsedom Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozpočet, ako aj ostatným príslušným poslancom Európskeho parlamentu o plnení rozpočtu SZBP.

– *zabezpečiť, aby novovymenovaní vedúci delegácií a osobitní zástupcovia EÚ vystúpili vo Výbore pre zahraničné veci a aby ich vymenovanie bolo podmienené potvrdením Parlamentu, a takisto, aby vo výbore vystúpili vedúci misii SZBP a vyšší úradníci ESVČ a aby ich príspevky boli prínosné, najmä na schôdzach za zatvorenými dverami, a pokračovať v organizovaní tzv. Ep-leg v rámci výročnej konferencie veľvyslancov; zabezpečiť zachovanie skutočnej geografickej a rodovej rovnováhy pri vymenúvaní vedúcich delegácií a vysokopostavených úradníkov ESVČ;*

Zaväzujem sa pokračovať v praxi, v rámci ktorej sú novovymenovaní veľvyslanci a osobitní zástupcovia EÚ k dispozícii na účely výmeny názorov s Výborom pre zahraničné veci, po tom ako sa zhostia svojho mandátu, ako aj počas ich vyslania. Pokiaľ ide o výročnú konferenciu veľvyslancov, účasť Európskeho parlamentu má jasnú pridanú hodnotu a pokračovanie v organizovaní tzv. Ep-leg prinesie ešte viac príležitostí na prepojenie činností delegácií EÚ v tretích krajinách s parlamentnou diplomaciou. Výberové konania ESVČ sú pevne založené na zásluhách. Ak budem potvrdená, budem venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu primeranej geografickej a rodovej rovnováhy. ESVČ neustále napreduje smerom k cieľu úplnej rodovej rovnosti na všetkých úrovniach riadenia do roku 2025 a takisto dosahuje pokrok na ceste k väčšej geografickej rovnováhe. S cieľom konsolidovať tieto pozitívne trendy a riešiť nerovnováhy budem úzko spolupracovať so všetkými členskými štátmi a nabádať ich, aby navrhli kvalifikovanú a rodovo vyváženú skupinu kandidátov.

– *lepšie skoordinať aktivity EK/ESVČ s aktivitami Parlamentu, napríklad prostredníctvom systematického predbežného poskytovania plánovaných harmonogramov zverejňovania oficiálnych strategických dokumentov, ministerských stretnutí a samitov, návrhov na začatie rokovaní o medzinárodných dohodách, dialógov o ľudských právach a plánovania aktivít na podporu demokracie;*

Pokiaľ ide o informácie pre Parlament a Radu o plánovaní medzinárodných dohôd v rámci ročného programovania, okrem môjho záväzku vyplývajúceho z článku 218 ods. 10 ZFEÚ a príslušnej judikatúry Súdneho dvora EÚ som pripravená preskúmať spôsoby, ako zlepšiť včasnú výmenu informácií o plánovaní s cieľom lepšie zosúladiť činnosti Komisie/ESVČ a Parlamentu. Budem tiež informovať Výbor pre zahraničné veci o harmonogramoch oficiálnych dokumentov, schôdzí, služobných ciest a dialógov. Všeobecnejšie povedané, mám v úmysle úzko sa zapojiť do dialógu, do ktorého sa Komisia zapája s Európskym parlamentom a Radou pred prijatím ročného pracovného programu a po ňom.

– *pokračovať v uľahčovaní spolupráce a synergií medzi Parlamentom a ESVČ vrátane delegácií EÚ v súvislosti s oficiálnymi návštevami poslancov Európskeho parlamentu v tretích krajinách;*

Zaväzujem sa pokračovať v súčasnom vykonávaní usmernení pre návštevy delegácií Európskeho parlamentu. Poverím ESVČ, aby pokračovala v úzkej spolupráci s útvarmi Parlamentu počas celého procesu rozhodovania, prípravy a vykonávania parlamentných misií v zahraničí, v neposlednom rade preto, že zabezpečí konzistentnosť a komplementárnosť medzi prácou delegácií EÚ a parlamentnou diplomaciou.

– *dalej rozvíjať službu pre vonkajšiu činnosť tak, aby sa z nej stala európska diplomatická služba;*

Ak budem potvrdená, bude pre mňa najvyššou prioritou, aby som premenila ESVČ na „diplomatickú službu EÚ pripravenú do budúcnosti“. Zásadný význam bude naďalej zohrávať strategická spolupráca medzi Komisiou a Európskym parlamentom, a to aj v otázkach rozpočtu a ľudských zdrojov, s cieľom zabezpečiť primerané finančné a ľudské zdroje pre ESVČ, aby EÚ mohla byť dôveryhodným politickým a bezpečnostným aktérom na celom svete. Najdôležitejšie je, že dôraz na rozvoj a odbornú prípravu zamestnancov nám umožní vymedziť spoločnú diplomatickú a riadiacu kultúru. V tejto súvislosti bude pri vytváraní skutočného európskeho diplomatického zboru zohrávať kľúčovú úlohu zriadenie Európskej diplomatickej akadémie (EUDA), ako to navrhuje Európsky parlament.

– *posilniť existujúcu dobrú spoluprácu medzi volebnými pozorovateľskými misiami EÚ a EP a misiami, ktoré spadajú pod iné medzinárodné organizácie;*

Vynikajúca tímová práca medzi Európskym parlamentom, ESVČ a Európskou komisiou má zásadný význam pre úspech pozorovania volieb zo strany EÚ. Koordinácia s inými medzinárodnými pozorovateľmi by mala pokračovať na základe medzinárodného vyhlásenia o zásadách pozorovania volieb, a to aj prostredníctvom stretnutí, na ktorých sa každoročne zúčastňujú Parlament, ESVČ a útvary Komisie.

– *užšie zapojiť Európsky parlament do pozícií a rozhodnutí týkajúcich sa postupov pristúpenia?*

Ak budem potvrdená, budem úzko spolupracovať s komisárkou pre rozšírenie s cieľom pokročiť v procese rozširovania v nadchádzajúcich rokoch. Podpora tohto procesu a spolupráca s partnermi zapojenými do procesu rozširovania zo strany Európskeho parlamentu, najmä prostredníctvom spoločných parlamentných výborov s kandidátskymi krajinami, pomôže stimulovať pokrok v procese rozširovania a zamerať politickú energiu na potrebné reformy.

Otázka Výboru pre rozvoj

8. *So zreteľom na Váš poverovací list veríme, že PK/VP bude konať ako nestranný sprostredkovateľ pri rozvíjaní skutočne vyváženej zahraničnej politiky a presadzovať dosahovanie cieľov udržateľného rozvoja. Keďže budete mať zastrešujúcu úlohu, ako budete pristupovať k práci kolégia zameranej na prepracované financovanie vonkajšej činnosti, aby sa v ňom naďalej odrážalo vyvážené regionálne a tematické rozloženie, ktoré je v súčasnosti zabezpečené v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa? Aké konkrétne opatrenia a iniciatívy podniknete s cieľom „zabezpečiť lepšie prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ“, ako sa uvádza vo Vašom poverovacom liste? Ako budete účinne realizovať súdržnosť politik v záujme udržateľného rozvoja vo všetkých legislatívnych a politických procesoch?*

So zreteľom na Váš poverovací list veríme, že PK/VP bude konať ako nestranný sprostredkovateľ pri rozvíjaní skutočne vyváženej zahraničnej politiky a presadzovať dosahovanie cieľov udržateľného rozvoja.

Nielenže urobím všetko pre to, aby som bola nestrannou sprostredkovateľkou pri rozvíjaní skutočne vyváženej zahraničnej politiky, ktorej cieľom je čeliť súčasnej geopolitickej realite, ale som aj osobne presvedčená, že úspech EÚ ako aktéra zahraničnej politiky úplne závisí od našej schopnosti vystupovať jednotne, a budem sa snažiť prispievať k budovaniu tejto jednoty prostredníctvom pravidelných stykov s Radou a členskými štátmi. Európska únia tak môže byť úspešným a praktickým prispievateľom ku globálnym iniciatívam, ako sme to nedávno preukázali na pôde OSN a našim partnerom pri formovaní a zabezpečovaní prijatia ambiciózneho Paktu pre budúcnosť.

Ak budem potvrdená, budem sa neochvejne angažovať v plnení cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a zabezpečím, aby sa tieto ciele začlenili do vonkajšej činnosti EÚ. Ide skrátka o dobrú zahraničnú politiku a domnievam sa, že v tejto súvislosti by sa nemali robiť žiadne kompromisy. Okrem toho treba uviesť, že dosahovanie pokroku pri plnení cieľov udržateľného rozvoja výrazne bránili či bránia viaceré krízy – od zmeny klímy až po pandémie COVID-19, útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine a situáciu na Blízkom východe. Preto presadzovanie a podpora dosahovania týchto cieľov zostane kľúčovým prvkom medzinárodných partnerstiev EÚ a to je aj dôvod, prečo nový prístup EÚ, ktorý sa opiera o stratégiu Global Gateway, už umožňuje EÚ výraznejšie a účinnejšie k cieľom udržateľného rozvoja prispievať. Pokiaľ ide o krehké štáty, krajiny, ktoré čelia nestabilite alebo sú v zložitom prostredí, a iné prípady, v prípade ktorých stratégia Global Gateway nie je ústredným nástrojom našich partnerstiev – spolu s komisárom pre medzinárodné partnerstvá takisto zabezpečím, aby sme boli schopní ponúknuť cieleňú podporu, pri ktorej sa na nikoho nezabudne.

Kedže budete mať zastrešujúcu úlohu, ako budete pristupovať k práci kolégia zameranej na prepracované financovanie vonkajšej činnosti, aby sa v ňom naďalej odrážalo vyvážené regionálne a tematické rozloženie, ktoré je v súčasnosti zabezpečené v rámci nástroja NDICI – Globálna Európa?

Európska únia bude schopná čeliť budúcim výzvam len vďaka novému rozpočtu prispôbenému jej ambíciám vrátane prepracovaného financovania vonkajšej činnosti. To musí byť navrhnuté tak, aby vyhovovalo partnerom, s ktorými spolupracujeme, aby bolo v súlade s našimi strategickými záujmami a napokon, aby bolo účinné. Naše úvahy sa musia začať slovami „čo chceme financovať“, po ktorom nasleduje „ako“ môžeme čo najlepšie dosiahnuť naše ciele a maximalizovať výsledky v praxi. Pri navrhovaní nového viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) sa budeme musieť poučiť zo súčasného rámca, najmä pokiaľ ide o jednoduchosť, flexibilitu, rýchlosť a strategické zameranie. Budúci VFR bude navrhnutý aj v úplne odlišnom kontexte ako predchádzajúci VFR, pri oveľa výraznejších geopolitických a geoeconomických záujmoch, ktoré by sa v ňom mali zohľadniť.

Hoci nemôžem predvídať konkrétny obsah návrhu Komisie, môžem zdôrazniť, že ak by ste ma ako podpredsedníčku potvrdili, môj osobný prístup bude v plnej miere sa zapojiť do tohto procesu, a to v úzkej spolupráci s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu, ako aj komisármi v oblasti vonkajších vzťahov, aby sa zabezpečilo, že výsledný návrh Komisie bude zahŕňať spoľahlivé a vhodné finančné nástroje, ktoré budú plne podporovať vonkajšiu činnosť EÚ.

Aké konkrétne opatrenia a iniciatívy podniknete s cieľom „zabezpečiť lepšie prepojenie medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ“, ako sa uvádza vo Vašom poverovacom liste? Ako budete účinne realizovať súdržnosť politik v záujme udržateľného rozvoja vo všetkých legislatívnych a politických procesoch?

Ak budem potvrdená vo funkcii podpredsedníčky a v súlade s mojím poverovacím listom, zabezpečím pravidelné a včasné stretnutia komisárov pre vonkajšie vzťahy s cieľom diskutovať o vonkajších aspektoch politik EÚ, v prípade potreby s rozšíreným pozývaním príslušných komisárov. Cieľom by malo byť zabezpečiť, aby bol vonkajší rozmer dôsledne začlenený do našich vnútorných politik a naopak. Na ten istý účel a ako sa uvádza v mojom poverovacom liste, budem pripravovať pravidelné diskusie kolégia o kľúčových otázkach zahraničnej politiky, v ktorých tiež zdôrazním, kde vidím jasné presahy s vnútornou politikou EÚ.

Ak budem potvrdená, spolu s ostatnými členmi kolégia budem pracovať na začlenení vonkajšieho rozmeru do našich vnútorných politik, od návrhu politiky až po vykonávanie, a to aj v rozpočtových otázkach, v rámci čoho vytvoríme ešte silnejšie prepojenie medzi financovaním vonkajšej činnosti a prioritami vnútornej politiky. Tým sa napríklad zabezpečí, aby sa aspekty trvalo udržateľného rozvoja začlenili do všetkých príslušných oblastí politiky a rozhodovacích procesov. Okrem toho budem podporovať včasné posúdenie a integráciu potenciálnych vplyvov

politik EÚ v tretích krajinách vo fáze navrhovania politik vrátane potenciálnych kumulatívnych vplyvov rôznych politik EÚ. Bude to zahŕňať neustály kontakt s našimi partnermi v Bruseli a prostredníctvom delegácií EÚ s cieľom prezentovať, vysvetliť a obhajovať naše politiky a spolupracovať s našimi partnermi v čo najskoršej fáze, a najmä si vypočuť ich obavy a reagovať na ne. Takisto chcem v prípade potreby zabezpečiť cielenejšiu podporu pre našich partnerov a dopĺňať zavádzanie politik EÚ sprievodnými opatreniami, ktoré im pomôžu prispôbiť sa príslušným právnym predpisom a využívať ich. Ide o základnú súčasť uplatňovania zásady súdržnosti politik v záujme udržateľného rozvoja zakotvenej v Agende 2030 a jej ciele udržateľného rozvoja č. 17 o partnerstvách, ako aj záväzku súdržnosti politik v záujme rozvoja podľa zmlúv (článok 208 ZFEÚ).

Otázka Výboru pre medzinárodný obchod

9. Budete mať za úlohu vytvoriť „novú zahraničnú hospodársku politiku“ v spolupráci s výkonným podpredsedom pre prosperitu a priemyselnú stratégiu. Mohli by ste opísať svoje prvé nápady týkajúce sa obsahu tejto politiky a predbežný harmonogram? Akú úlohu budú mať v tejto politike obchod a investície? Ako plánujete spolupracovať s komisárom zodpovedným za obchod a ekonomickú bezpečnosť na navrhovaní a vykonávaní tejto novej zahraničnej hospodárskej politiky, ako aj utváraní vonkajších vzťahov Únie vo všeobecnosti, a to v súlade s dodržiavaním ľudských práv a základných hodnôt? Ako vo svojej pozícii podpredsedníčky zabezpečíte, aby sa vplyv na našich obchodných partnerov systematickejšie zohľadňoval pri navrhovaní a vykonávaní právnych predpisov Únie? Ako konkrétne plánujete spolupracovať s tretími krajinami, na ktoré majú dosah právne predpisy Únie, a ako zamýšľate spolupracovať s ostatnými komisármi v tejto súvislosti?

Budete mať za úlohu vytvoriť „novú zahraničnú hospodársku politiku“ v spolupráci s výkonným podpredsedom pre prosperitu a priemyselnú stratégiu. Mohli by ste opísať svoje prvé nápady týkajúce sa obsahu tejto politiky a predbežný harmonogram? Akú úlohu budú mať v tejto politike obchod a investície?

Vo svete, ktorý sa vyznačuje rastúcim využívaním závislosti ako zbrane, musí EÚ nájsť správnu rovnováhu medzi hospodárskou otvorenosťou, ktorá je naďalej nevyhnutná pre našu prosperitu, a potrebnou ochranou, a zaujať asertívnejší postoj s cieľom zvýšiť našu odolnosť, brániť sa pred nekalou hospodárskou súťažou a riešiť riziká. Ak budem potvrdená, prioritou bude formovať „novú zahraničnú hospodársku politiku“ spolu s výkonným podpredsedom pre prosperitu a priemyselnú stratégiu v zmysle môjho poverovacieho listu, a najmä s komisármi zodpovednými za obchod a hospodársku bezpečnosť, medzinárodné partnerstvá, ako aj v spolupráci s ostatnými príslušnými komisármi. Geopolitika a geoeconomika sú prepojené a rovnako by mala byť prepojená aj naša reakcia.

Pokiaľ ide o prvé nápady, zvolená predsedníčka už načrtla všeobecný prístup v politických usmerneniach postavený na troch pilieroch: ekonomická bezpečnosť, obchod a investície do partnerstiev. Na základe toho som odhodlaná, ak budem potvrdená vo funkcii podpredsedníčky, ďalej rozvíjať a vykonávať túto politiku spolu s ostatnými členmi kolégia a čerpať zo zistení výskumu v súvislosti s touto problematikou, ako je napr. Draghiho správa. Domnievam sa, že by sme pri tom mali spolupracovať aj s inými inštitúciami vrátane Európskeho parlamentu, s príslušnými výbormi a ich členmi, ako aj s medzinárodnými partnermi.

Budem spolupracovať s komisárom pre obchod a ekonomickú bezpečnosť v oblasti hospodárskej bezpečnosti Európy, pričom budem vychádzať z vykonávania Európskej stratégie hospodárskej bezpečnosti z roku 2023 a ďalej rozvíjať novú doktrínu hospodárskej bezpečnosti. Som presvedčená, že náš prístup sa musí naďalej opierať o spoločné posúdenie rizík a analýzu hrozieb v spolupráci s našimi členskými štátmi, na základe čoho budú vypracované ciele a primerané zmierňujúce opatrenia.

Chcem zdôrazniť význam „partnerskej“ zložky v rámci prístupu EÚ k politike hospodárskej bezpečnosti. Európska únia musí hľadať príležitosti na vytvorenie vzájomne prospešných partnerstiev, a v neposlednom rade aj možnosti diverzifikácie, a zároveň sa vyhnúť neodôvodneným následkom našich politik v rámci našich vzťahov s tretími krajinami. V tejto súvislosti budú zohrávať kľúčovú úlohu dialógy o hospodárskej bezpečnosti a diplomatické úsilie, a to aj prostredníctvom delegácií EÚ.

Pokiaľ ide o druhý pilier – obchod – ide o základný prvok vzťahov s našimi partnermi a mali by sme sa zamerať na ukončenie prebiehajúcich rokovaní a zároveň preskúmať rozsah a možnosti otvorenia nových. Ak budem potvrdená, budem úzko spolupracovať s komisárom pre obchod a ekonomickú bezpečnosť s cieľom prehĺbiť

slobodné a spravodlivé obchodné vzťahy s partnermi na celom svete. Dôležitým prvkom našich komplexných partnerstiev budú nové partnerstvá v oblasti čistého obchodu a investícií. Zároveň by sme mali byť pripravení mobilizovať naše nástroje na ochranu obchodu tam, kde je to potrebné, zaistiť rovnaké podmienky a zabezpečiť, aby sme plne chápali vplyv našich interných opatrení na našich partnerov, a aby sme boli pripravení podporovať ich a riešiť ich obavy. Prioritou bude aj naďalej reforma a posilnenie Svetovej obchodnej organizácie (WTO).

Pokiaľ ide o tretí pilier – investície do partnerstiev – súčasná realita je taká, že EÚ musí spolupracovať s partnermi, aby splnila väčšinu svojich cieľov ako Únia. Naším cieľom musí byť vytvorenie súdržnej a integrovanej „ponuky“, ktorá bude prospešná pre EÚ aj partnerské krajiny a umožní obojom stranám podporovať dlhodobé, udržateľné a vzájomne výhodné partnerstvá. V rámci tohto úsilia bude nutné dostať stratégiu Global Gateway na vyššiu úroveň, a to zabezpečením a posilnením synergií s obchodom a makroekonomickou podporou integrovaného balíka, ako aj ďalším ukotvením stratégie Global Gateway v našej širšej vonkajšej činnosti a zahraničnej politike.

Ako plánujete spolupracovať s komisárom zodpovedným za obchod a ekonomickú bezpečnosť na navrhovaní a vykonávaní tejto novej zahraničnej hospodárskej politiky, ako aj utváraní vonkajších vzťahov Únie vo všeobecnosti, a to v súlade s dodržiavaním ľudských práv a základných hodnôt?

Po prvé, politiky EÚ sa musia vždy riadiť dodržiavaním ľudských práv a základných hodnôt. Stratégia Global Gateway je napríklad založená na dodržiavaní a podpore zásad právneho štátu, ľudských práv a medzinárodných noriem a štandardov a v dohodách EÚ o voľnom obchode sa ustanovenia o ľudských právach prepájajú s politickými rámcovými dohodami. Ak budem potvrdená, budem odhodlaná začleniť ľudské práva do všetkých rozmerov našich vonkajších vzťahov vrátane novej hospodárskej zahraničnej politiky.

Po druhé, bez toho, aby boli dotknuté pracovné metódy Komisie, plánujem množstvo príležitostí, v rámci ktorých budeme môcť diskutovať napríklad o návrhu a vykonávaní novej hospodárskej zahraničnej politiky. So zreteľom na náš príslušný poverovací list existuje aj niekoľko konkrétnych spisov, v súvislosti s ktorými očakávam úzku spoluprácu s komisárom pre obchod a ekonomickú bezpečnosť, ako je posilnenie transatlantického partnerstva s USA, riadenie zložitých vzťahov s Čínou, posilnenie vzťahov so Spojeným kráľovstvom, vypracovanie nového strategického programu EÚ – India a všeobecnejšie riadenie a prehĺbenie našich partnerstiev po celom svete.

Ako vo svojej pozícii podpredsedníčky zabezpečíte, aby sa vplyv na našich obchodných partnerov systematickejšie zohľadňoval pri navrhovaní a vykonávaní právnych predpisov Únie? Ako konkrétne plánujete spolupracovať s tretími krajinami, na ktoré majú dosah právne predpisy Únie, a ako zamýšľate spolupracovať s ostatnými komisármi v tejto súvislosti?

Podľa politických usmernení, v ktorých sa jasne zdôrazňuje potreba systematickejšieho prístupu k posudzovaniu vplyvu právnych predpisov EÚ na krajiny mimo EÚ, a podľa oboch našich poverovacích listov sme komisár pre obchod a ekonomickú bezpečnosť a ja boli poverení, aby sme spolupracovali s cieľom zabezpečiť, aby Európa v prípadoch, kedy naše kroky vyvolávajú obavy partnerov, boli tieto obavy vypočítané a aby sa na ne reagovalo.

Ak budem potvrdená, zabezpečím, aby bol vonkajší rozmer našich vnútorných politík plne začlenený do rozhodovacieho procesu kolégia, od návrhu politiky až po vykonávanie, a to aj pokiaľ ide o financovanie. V praxi to podľa mňa znamená:

- posudzovanie potenciálnych vplyvov politiky *ex ante*,
- čo najskoršie nadviazanie dialógu s partnermi o procese tvorby politiky,
- vytvorenie silnejšieho prepojenia medzi financovaním vonkajšej činnosti EÚ a prioritami vnútornej politiky EÚ, od klímy a energetiky až po digitálnu a potravinovú bezpečnosť,
- proaktívne – v Bruseli a v teréne prostredníctvom príslušnej delegácie EÚ – informovanie o nových príležitostiach, ktoré môžu politiky EÚ predstavovať pre tretie krajiny,
- zacielenie podpory tak, aby pomáhala partnerom pri prispôsobovaní a zmierňovaní vplyvov, a to aj mobilizáciou aktérov EÚ v rámci koncepcie Tím Európa, ak je to potrebné.

Otázka Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

10. Budete presadzovanie rodovej rovnosti a posilnenia práv žien naďalej považovať za jednu z priorit vo všetkých iniciatívach v rámci vonkajšej činnosti EÚ? Aké máte konkrétne plány, pokiaľ ide o nadväznosť na akčný plán pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien vo vonkajšej činnosti na roky 2021 – 2025 (akčný plán pre rodovú rovnosť III), a zaväzujete sa, že spolu s príslušnými komisármi prijmete akčný plán pre rodovú rovnosť IV? Aké kroky podniknete s cieľom vykonávať program OSN zameraný na ženy, mier a bezpečnosť a prednostne sa ním zaoberať, a to najmä pokiaľ ide o začleňovanie rodového hľadiska a zabezpečenie účasti žien a ich vedúceho postavenia vo všetkých kontextoch súvisiacich s mierom a bezpečnosťou? Ako budete bojovať proti porušovaniu práv žien v tretích krajinách, najmä mrzačeniu ženských pohlavných orgánov a porušovaniu práv žien inými poškodzujúcimi praktikami, a ako budete naďalej podporovať obhajcov práv žien, obhajcov sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv a obhajcov práv osôb LGBTIQ+? Ako budete v tejto súvislosti spolupracovať s Európskym parlamentom a zapájať výbor FEMM?

Budete presadzovanie rodovej rovnosti a posilnenia práv žien naďalej považovať za jednu z priorit vo všetkých iniciatívach v rámci vonkajšej činnosti EÚ?

Áno. Ak sa rodová rovnosť nebude zohľadňovať od začiatku, neexistujú žiadne udržateľné riešenia súčasných globálnych výziev. Ak budem potvrdená, uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti – a všeobecnejšie rovnosti – v našej zahraničnej a bezpečnostnej politike je pre mňa absolútnou prioritou, v neposlednom rade preto, že má zásadný význam pre jej úspech. V praxi sa budem usilovať o vytvorenie spojenectva medzi príslušnými komisármi, do portfólia ktorých patrí rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien a ktorí by ich mali začleňovať do svojej práce.

Aké máte konkrétne plány, pokiaľ ide o nadväznosť na akčný plán pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien vo vonkajšej činnosti na roky 2021 – 2025 (akčný plán pre rodovú rovnosť III), a zaväzujete sa, že spolu s príslušnými komisármi prijmete akčný plán pre rodovú rovnosť IV?

Keďže akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť III (GAP III) bude v platnosti do roku 2027, teraz sa musí klásť dôraz na jeho vykonávanie. Už nám umožnil urýchliť pokrok v presadzovaní práv žien a zosúladiť naše úsilie v tejto súvislosti s existujúcim viacročným finančným rámcom. Budúca stratégia na obdobie po roku 2027 musí zabezpečiť ešte silnejšie prepojenie medzi právami žien a posilnením ich postavenia a zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ v súlade s medzinárodnou spolupracou. Súdržnosť medzi vnútornými a vonkajšími opatreniami EÚ v oblasti rodovej rovnosti sa zabezpečí aj obnovením stratégie rodovej rovnosti v roku 2025.

Aké kroky podniknete s cieľom vykonávať program OSN zameraný na ženy, mier a bezpečnosť a prednostne sa ním zaoberať, a to najmä pokiaľ ide o začleňovanie rodového hľadiska a zabezpečenie účasti žien a ich vedúceho postavenia vo všetkých kontextoch súvisiacich s mierom a bezpečnosťou?

Program OSN zameraný na ženy, mier a bezpečnosť je čoraz dôležitejší v kontexte súčasnej geopolitiky a nárastu vojen a konfliktov. Účasť žien na riešení konfliktov a úsilí o budovanie mieru má zásadný význam pre udržateľný mier. Európska únia musí v tejto súvislosti zaujať jasné a pevné stanovisko, aby podporila vykonávanie programu zameraného na ženy, mier a bezpečnosť. Budem spolupracovať s odborníkmi ESVČ vrátane veľvyslankyne EÚ pre rodovú rovnosť a rozmanitosť s cieľom posilniť účasť a vedúce postavenie žien vo všetkých kontextoch a diskusiách týkajúcich sa mieru a bezpečnosti. Budem pracovať aj na zlepšení našej spolupráce s ostatnými medzinárodnými a regionálnymi organizáciami s cieľom dosiahnuť ciele programu zameraného na ženy, mier a bezpečnosť v jeho súčasnej podobe. Pokiaľ ide o perspektívy, začneme uvažovať o druhom akčnom pláne pre ženy, mier a bezpečnosť, ktorý bude zosúladený s GAP III a začlenený doň. Bude sa tak diať popri vykonávaní súčasného programu a v partnerstve s geograficky rozmanitými koalíciami štátov a zainteresovaných strán občianskej spoločnosti.

Podobne zabezpečím, aby EÚ podporovala obeť a prístupy zamerané na obeť, ako aj mechanizmy spravodlivosti v prechodnom období zamerané na riešenie sexuálneho násillia počas konfliktov, a to aj v úzkej spolupráci s úradom osobitného predstaviteľa generálneho tajomníka OSN pre sexuálne násillie počas konfliktu.

Ako budete bojovať proti porušovaniu práv žien v tretích krajinách, najmä mrzačeniu ženských pohlavných orgánov a porušovaniu práv žien inými poškodzujúcimi praktikami, a ako budete naďalej podporovať obhajcov práv žien, obhajcov sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv a obhajcov práv osôb LGBTIQ+? Ako budete v tejto súvislosti spolupracovať s Európskym parlamentom a zapájať výbor FEMM?

Hoci si myslím, že dnes viac ako kedykoľvek v minulosti by malo existovať viac celosvetového povedomia o tom, že je dôležité predchádzať porušovaniu práv žien, dochádza k značnému zhoršeniu uplatňovania ľudských práv, pokiaľ ide o ženy. 40 % žien a dievčat stále žije v krajinách s vysokou alebo veľmi vysokou mierou diskriminácie; v 46 krajinách, v ktorých žije 16 % svetovej populácie žien, sa domáce násilie nepovažuje za trestný čin. Ak budem potvrdená, budem presadzovať, aby EÚ v plnej miere využila svoj súbor nástrojov na riešenie rôznych porušení vrátane cielených záväzkov osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, osobitných vyslancov a veľvyslankyne EÚ pre rodovú rovnosť a rozmanitosť.

Ukončenie konkrétnych škodlivých noriem a praktík vrátane mrzačenia ženských pohlavných orgánov bude naďalej dôležitou otázkou vo vonkajšej činnosti EÚ. Budem presadzovať plnenie medzinárodných záväzkov vrátane zodpovednosti a budem sa snažiť vybudovať silné koalície na multilaterálnych fórach na dosiahnutie tohto cieľa. Spoluprácu s členmi Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť považujem v tejto oblasti za mimoriadne dôležitú. Každoročné aktivity v súvislosti s Komisiou pre postavenie žien sú vítanou praxou, v ktorej by som veľmi rada pokračovala.

Európska únia je naďalej vnímaná ako svetový líder, pokiaľ ide o hodnoty, ľudské práva a udržateľný rozvoj. To, či tomu tak skutočne je, závisí od toho, ako presadzujeme tieto hodnoty v praxi, vrátane toho, ako zabezpečujeme ochranu obhajcov ľudských práv pri plnení ich dôležitých úloh. Ochrana obhajcov ľudských práv vrátane obhajkyň ľudských práv a obhajcov práv LGBTIQ osôb bude naďalej stredobodom vonkajšej politiky EÚ v oblasti ľudských práv. Títo budú naďalej medzi hlavnými prijemcami finančných prostriedkov EÚ. Cieľom pôsobenia EÚ v oblasti ľudských práv zostane aj naďalej všeobecná dekriminalizácia konsenzuálnych vzťahov medzi osobami rovnakého pohlavia. S prihliadnutím na túto výzvu Parlamentu posúdím aj to, ako môžeme na dosiahnutie tohto cieľa využiť politické, diplomatické, kooperačné a obchodné nástroje.

Som si plne vedomá výrazných výsledkov aj podpory Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o nediskrimináciu a všetky záležitosti týkajúce sa rovnosti. Považujem vás preto za mimoriadne dôležitého spojenca v mojej práci v tejto oblasti a budem hľadať spôsoby, ako sa môžeme strategickjšie angažovať.

Otázka Podvýboru pre ľudské práva

11. Akými konkrétnymi opatreniami plánujete zabezpečiť, aby sa presadzovanie ľudských práv, demokracie a právneho štátu stalo strategickým cieľom činnosti Únie na medzinárodnej scéne v súlade s článkom 21 Zmluvy o Európskej únii, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie/dodržiavanie podmienosti ochranou ľudských práv v medzinárodných dohodách, finančnú pomoc EÚ a globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv? Zaväzujete sa, že sa budete usilovať o ochranu integrity volieb aktualizáciou usmernení EÚ k volebnej podpore a posilnenému pozorovaniu volieb? Ako si predstavujete partnerstvo s Európskym parlamentom v týchto oblastiach?

Akými konkrétnymi opatreniami plánujete zabezpečiť, aby sa presadzovanie ľudských práv, demokracie a právneho štátu stalo strategickým cieľom činnosti Únie na medzinárodnej scéne v súlade s článkom 21 Zmluvy o Európskej únii, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie/dodržiavanie podmienosti ochranou ľudských práv v medzinárodných dohodách, finančnú pomoc EÚ a globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv?

V súlade s článkom 21 ZEÚ sa činnosť Únie na medzinárodnej scéne spravovala a ďalej spravuje zásadami, ktoré sa uplatnili pri jej založení vrátane demokracie, právneho štátu, univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv a základných slobôd, zachovávanía ľudskej dôstojnosti, princípov rovnosti a solidarity a dodržiavania zásad Charty Organizácie Spojených národov a medzinárodného práva. Toto sú základné hodnoty EÚ a z politických usmernení jasne vyplýva, že jednou z priorít Komisie bude podpora týchto hodnôt EÚ doma aj v zahraničí. Je to aj v záujme EÚ: bezpečnosť občanov EÚ závisí aj od toho, v akej miere sú demokracia a ľudské práva dodržiavané inde vo svete. Ak budem potvrdená, zaväzujem sa presadzovať ľudské práva, demokraciu a právny štát, a to nielen ako zákonnú povinnosť podľa zmluvy, ale aj ako strategickú prioritu. Tento program budem presadzovať v úzkej spolupráci s príslušnými komisármi, Radou a členskými štátmi, osobitným zástupcom EÚ pre ľudské práva a ďalšími osobitnými zástupcami EÚ s cieľom zvýšiť účinnosť opatrení EÚ na ochranu a podporu ľudských práv

a demokracie. Budem sa tiež snažiť užšie spolupracovať s medzinárodnými organizáciami, tretími krajinami a občianskou spoločnosťou.

Ak budem potvrdená, zabezpečím, aby sme sa v našom dialógu s tretími krajinami venovali aj otázke ľudských práv. Budeme pokračovať v spolupráci s partnermi s cieľom podporovať a nabádať ich, aby dodržiavali svoje medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv a systematicky na ne nadväzovali. Ľudské práva sú univerzálnymi hodnotami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dôstojnosti každej ľudskej bytosti. Moje útvary na ústredí a v delegáciách EÚ poverím, aby spolupracovali s tretími krajinami a vyvracali tie naratívy, ktoré z ľudských práv a demokracie robia výmysel „Západu“. Ak budem potvrdená, budem spolupracovať aj s komisárom pre vnútorné veci a migráciu a ďalšími príslušnými komisármi v rámci problematiky vonkajších aspektov migrácie. Predovšetkým sa budem snažiť zabezpečiť, aby vždy, keď sú otázky migrácie operačnou súčasťou našich komplexných partnerstiev, bolo zaručené úplné dodržiavanie základných práv.

Uznávam záujem Európskeho parlamentu, ktorý chce dosiahnuť, aby doložky o ľudských právach v dohodách EÚ boli účinné a funkčné. Dohody EÚ o voľnom obchode uzavreté s tretími krajinami od roku 2009 sú prepojené s ustanoveniami o ľudských právach v politických rámcových dohodách. V týchto doložkách sa stanovujú jasné, vzájomne dohodnuté očakávania a vytvárajú inštitucionálne kanály pre pravidelný dialóg o ľudských právach, ako aj pre spoluprácu s aktérmi občianskej spoločnosti v partnerských krajinách. Hoci v dohodách EÚ sa stanovuje pozastavenie ich uplatňovania, a to aj ich obchodných aspektov, ak dôjde k porušeniu ich ustanovení o základných prvkoch, na takýto krok sa nazerá ako na krajné riešenie. Vždy v čo najväčšej možnej miere uprednostňuje dialóg, čo sa odráža aj v rámci diskusií s členskými štátmi EÚ. V rámci našej obchodnej politiky poskytuje stimuly pre rozvojové krajiny, aby dodržiavali ľudské práva a chránili životné prostredie takisto aj podmienenosť všeobecného systému preferencií (ďalej len „VSP“). Ako viete, Rada a Európsky parlament sa dohodli na zmene existujúceho nariadenia o VSP s cieľom predĺžiť systém VSP na obdobie rokov 2024 – 2027, pričom rokovania na účely preskúmania pokračujú.

Globálny sankčný režim v oblasti ľudských práv (GHRSSR), vytvorený v roku 2020, zostane dôležitou súčasťou nášho súboru nástrojov v oblasti ľudských práv. Od októbra 2024 sa uplatnil voči 117 jednotlivcom a 33 subjektom. Sankcie by sa nemali vnímať izolovane, ale ako súčasť širšieho politického prístupu. Uplatňovanie reštriktívnych opatrení voči jednotlivcom, subjektom a orgánom vrátane štátnych a neštátnych subjektov, ktoré sú zapojené do závažného porušovania a zneužívania ľudských práv alebo sú s ním spojené, takisto vysiela silný signál potenciálnym páchatelom. V tomto zmysle má tento nástroj aj preventívnu funkciu. Ak budem potvrdená, bez váhania navrhnem nové zaradenia do zoznamu, ak zistíme porušovanie ľudských práv a zásady do nich zo strany jednotlivcov, subjektov alebo orgánov kdekoľvek na svete.

Finančná pomoc EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie je významná a kľúčová pre účinnosť našej práce v tejto oblasti. Prostredníctvom tematického programu pre ľudské práva a demokraciu EÚ podporuje vykonávanie svojho akčného plánu pre ľudské práva a demokraciu. Zahŕňa to širokú škálu projektov podporujúcich okrem iného politickú a občiansku participáciu, nezávislé médiá a ich pluralitu, boj proti korupcii, ako aj boj proti beztretnosti a odstránenie mučenia. Európska únia tiež poskytuje významnú okamžitú podporu ohrozeným obhajcom ľudských práv. Podpora demokracie a dobrej správy vecí verejných je aj súčasťou dvojstrannej spolupráce, kde sú zdroje výrazne vyššie. V rámci stratégie Global Gateway sa okrem toho poskytuje podpora aj projektom v oblasti infraštruktúry, pričom sa zároveň zabezpečuje, aby partnerské krajiny dodržiavali zásady právneho štátu a prísne normy v oblasti ľudských a sociálnych práv a práv pracovníkov, najmä ak tieto projekty majú vplyv na miestne komunity, ako je to v prípade ťažobného priemyslu. Bude tomu tak aj naďalej.

Zaväzujete sa, že sa budete usilovať o ochranu integrity volieb aktualizáciou usmernení EÚ k volebnej podpore a posilnenému pozorovaniu volieb?

Pozorovanie volieb zo strany EÚ je praktickým a účinným nástrojom zahraničnej politiky, ktorý zostáva ústredným prvkom politik a stratégií EÚ na podporu demokracie. Je príkladom medziinštitucionálnej spolupráce, keďže je výsledkom vynikajúcej tímovej práce medzi Európskym parlamentom, ESVČ a Komisiou. Využívam túto príležitosť, aby som ocenila oddanosť váženým poslancom, ktorí pôsobili ako hlavní pozorovatelia alebo členovia volebných pozorovateľských misíi Európskeho parlamentu a ktorí sú ústredným prvkom úspechu našich volebných pozorovateľských misíi EÚ.

Oznámenie o pomoci EÚ pri voľbách a ich pozorovaní pochádza z roku 2000. Bez toho, aby bol dotknutý výsledok budúcich diskusií alebo rozhodnutí kolégia, budem počas nadchádzajúceho funkčného obdobia uvažovať

o predložení a prediskutovaní možnosti predloženia nového oznámenia. To by nám mohlo umožniť opätovne potvrdiť význam pozorovania volieb ako nástroja, prejavíť oddanosť EÚ volebnej pomoci ako kľúčovému nástroju na podporu demokracie a zväžiť, či sú potrebné nejaké zmeny, ktoré by lepšie zohľadňovali aktuálne výzvy, ktorým čelia volebné procesy. Príručka pre pozorovanie volieb zo strany EÚ sa medzitým v priebehu ostatných rokov pravidelne aktualizovala. Štvrté vydanie by malo byť pripravené na uverejnenie v priebehu roka 2025.

Ako si predstavujete partnerstvo s Európskym parlamentom v týchto oblastiach?

Európsky parlament je kľúčovým partnerom pri presadzovaní ľudských práv a demokracie vo svete prostredníctvom konkrétnych opatrení vrátane diskusií o naliehavých otázkach, výročnej správy o ľudských právach a demokracii, volebných pozorovateľských misií, návštev krajín, Sacharovovej ceny a iných politických opatrení.

Naše partnerstvo je pevné, ale môžeme a mali by sme ho posilniť. Ak budem potvrdená, mám v úmysle pravidelne spolupracovať s Parlamentom. Zaväzujem sa tiež, že Parlament bude dostávať ústne alebo písomne informácie o našich politických dialógoch a dialógoch o ľudských právach a iných dôležitých stretnutiach.

Platnosť akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu, v ktorom sa stanovuje plán pre ľudské práva v zahraničnej politike EÚ, sa predĺžila do roku 2027. Teším sa na názory Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o jeho vykonávanie, ako aj na názory v súvislosti s prioritami ďalšieho akčného plánu pre túto oblasť.

Otázka Podvýboru pre bezpečnosť a obranu

12. Strategický kompas bol spustený krátko po začatí vojny Ruska proti Ukrajine a navyše v čase, keď sa zhoršovala bezpečnostná situácia v susedstve EÚ aj mimo neho. Považujete za potrebné začať revíziu strategického kompasu vrátane analýzy hrozieb a mapovania slabých miest a nedostatkov kapacít a zdrojov členských štátov? V poverovacom liste je uvedený záväzok, že spolu s komisárom pre obranu a priestor pripravíte bielu knihu o budúcnosti európskej obrany; viete si predstaviť, či a ako by to malo súvisieť s rámcami, ktoré poskytujú strategický kompas a strategická koncepcia NATO? Ako zapojíte Európsky parlament do všetkých týchto strategických úvah a politických iniciatív, aby sa zohľadnil názor Parlamentu a posilnil demokratický dohľad nad iniciatívami a rozhodnutiami týkajúcimi sa európskej obrany?

Strategický kompas bol spustený krátko po začatí vojny Ruska proti Ukrajine a navyše v čase, keď sa zhoršovala bezpečnostná situácia v susedstve EÚ aj mimo neho. Považujete za potrebné začať revíziu strategického kompasu vrátane analýzy hrozieb a mapovania slabých miest a nedostatkov kapacít a zdrojov členských štátov?

Od roku 2022 sa úsilie EÚ o posilnenie bezpečnostnej a obrannej politiky riadi Strategickým kompasom. Európska únia zmysluplne splnila svoje ciele. Nezákonná a nevyprovokovaná invázia Ruska na Ukrajinu spolu s rýchlo sa zhoršujúcim sa prostredím hrozieb vyvolali pocit naliehavosti. Bolo som toho očitým svedkom ako bývalá predsedníčka vlády a členka Európskej rady. Existuje spoločné európske pochopenie toho, že EÚ musí urobiť viac a že musí konať lepšie a rýchlejšie v záujme našej vlastnej aj celosvetovej bezpečnosti a obrany.

Táto politická vôľa sa už premietla do konkrétnych opatrení a výsledky vykonávania Strategického kompasu sú presvedčivé:

- Európska únia a jej členské štáty EÚ poskytli Ukrajine bezprecedentnú vojenskú podporu,
- na Ukrajine, v Moldavskej republike a oblasti Červeného mora boli realizované nové civilné a vojenské misie a operácie,
- výrazne sa posilnili partnerstvá EÚ s NATO a strategickými partnermi,
- boli vyvinuté nové stratégie a nástroje na lepšie riešenie bezpečnostných a obranných výziev v námornej, vesmírnej a kybernetickej oblasti,
- posilnili sa nástroje EÚ na boj proti hybridným hrozbám, kybernetickým útokom a manipulácii s informáciami a zasahovaniu zo zahraničia,

- zorganizovalo sa prvé živé vojenské cvičenie EÚ
- a bolo vypracovaných viacero kľúčových nových iniciatív na posilnenie európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne.

Aj napriek tomu, že boli realizované mnohé z týchto opatrení, ešte je potrebné urobiť veľa práce. Stále nerobíme a nedosahujeme toľko, ako by sme mali. Sme povinní urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme Ukrajine pomohli vyhrať vojnu proti Rusku. Musíme zabezpečiť, aby naše stratégie a súbory nástrojov prinášali konkrétne výsledky. Je našou povinnosťou zlepšiť našu obrannú pripravenosť a ďalej stimulovať úsilie členských štátov o spoločné plánovanie, rozvoj, obstarávanie a prevádzku vojenských spôsobilostí a budovanie obranného priemyslu, ktorý je schopný dosahovať výsledky. Je nutné, aby sme riešili kritické nedostatky v spôsobilostiach a identifikovali možnosti ich financovania.

Európa si musí vyčleniť prostriedky na obranu a ochranu a na odrádzanie potenciálnych protivníkov. Domnievam sa, že na pochopenie rýchlo sa meniaceho prostredia hrozieb a reakciu naň je naliehavo potrebná nová analýza hrozieb. Ak budem potvrdená, na základe tohto nového posúdenia výziev stojacich pred EÚ, ako aj na základe stavu vykonávania opatrení v rámci Strategického kompasu, som pripravená spolu s Radou a členskými štátmi zväziť nové konkrétne spôsoby, ako posilniť našu úroveň ambícií v oblasti bezpečnosti a obrany, a to aj vo vzťahu k bielej knihe o budúcnosti európskej obrany a budúcej stratégii pripravenosti Únie.

V poverovacom liste je uvedený záväzok, že spolu s komisárom pre obranu a priestor pripravíte bielu knihu o budúcnosti európskej obrany; viete si predstaviť, či a ako by to malo súvisieť s rámcami, ktoré poskytujú strategický kompas a strategická koncepcia NATO?

Strategický kompas, dojednaný a dohodnutý s členskými štátmi, je základným nástrojom a bude naďalej usmerňovať naše úsilie o posilnenie bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ. Keďže sme však vstúpili do novej fázy, pokiaľ ide o výzvy a iniciatívy, musíme urýchlene podniknúť odvážnejšie kroky na posilnenie európskej obrany a umožniť vznik skutočnej európskej obrannej únie. Ak budem potvrdená, je to presne to, čo spolu s komisárom pre obranu a vesmírnu agendu plánujem navrhnuť v predmetnej bielej knihe, a to aj ako vedúca Európskej obrannej agentúry.

V tejto bielej knihe by sa na základe Strategického kompasu a stratégie európskeho obranného priemyslu mala načrtnúť politická ambícia zvýšiť obrannú pripravenosť EÚ a členských štátov a vybudovať skutočnú európsku obrannú úniu. Spolu s komisárom pre obranu a vesmírnu agendu vypracujeme tento nový prístup k obrane určením investičných potrieb, kritických nedostatkov v spôsobilostiach a možnosti financovania. Musíme lepšie podporovať členské štáty pri spoločnom rozvoji, obstarávaní a udržiavaní celospektrálnych obranných spôsobilostí pre ich ozbrojené sily a pripraviť ich na najextrémnejšie vojenské nepredvídané udalosti. Takisto musíme posilniť prepojenie medzi politikou obranného priemyslu na úrovni EÚ a vnútroštátnymi prioritami v oblasti obstarávania a rozvoja spôsobilostí a naďalej zabezpečovať interoperabilitu a súdržnosť s NATO. Mali by sme sa zaoberať tým, ako môže EÚ podporiť členské štáty pri plnení ich záväzkov, a to aj v kontexte NATO, napríklad pokiaľ ide o pomoc pri vyplňaní nedostatkov v spôsobilostiach. Biela kniha by mala obsahovať jasné usmernenia a ciele na dosiahnutie týchto zámerov.

Strategický kompas a stratégia európskeho obranného priemyslu sú už plne v súlade so strategickou koncepciou NATO a rovnaký prístup uplatníme aj v bielej knihe. Silnejšia EÚ znamená silnejšie NATO. Ak budem potvrdená, budem pracovať na ďalšom zlepšovaní strategického partnerstva EÚ s NATO, a to pri plnom rešpektovaní zásad inkluzívnosti, reciprocitu a rozhodovacej autonómie EÚ, ktoré sú kľúčové pre našu celkovú bezpečnosť.

Ako zapojíte Európsky parlament do všetkých týchto strategických úvah a politických iniciatív, aby sa zohľadnil názor Parlamentu a posilnil demokratický dohľad nad iniciatívami a rozhodnutiami týkajúcimi sa európskej obrany?

Som vďačná za nepretržitú angažovanosť Európskeho parlamentu a silnú podporu nášho úsilia o posilnenie úlohy EÚ ako aktéra v oblasti bezpečnosti a obrany. Podpora Európskeho parlamentu má zásadný význam pre úplné a úspešné plnenie dvojakej misie vysokej predstaviteľky a podpredsedníčky Komisie. Ak budem potvrdená, budem pokračovať v aktívnej a transparentnej výmene informácií, zapájať Parlament už v počiatočných fázach a zabezpečím, aby boli jeho pozície vypočítané, pokiaľ ide o akékoľvek témy relevantné pre Výbor pre zahraničné veci vrátane jeho Podvýboru pre bezpečnosť a obranu a Podvýboru pre ľudské práva. To by malo zahŕňať aj pravidelné aktualizácie vo vhodnom formáte.

